

Norsk kulturindeks 2014

Resultater for Arendal kommune

GUNN KRISTIN AASEN LEIKVOLL OG BÅRD KLEPPE

TF-notat nr. 44/2014

Tittel: Norsk kulturindeks
Undertittel: Resultater for Arendal kommune
TF-notat nr.: 44/2014
Forfatter(e): Gunn Kristin Aasen Leikvoll og Bård Kleppe
Dato: 11.11.2014
ISBN: 978-82-7401-736-8
ISSN: 1891-053X
Pris: 150,- (Kan lastes ned gratis fra www.telemarksforskning.no)
Framsidedfoto: Istock.com
Prosjekt: Norsk kulturindeks 2014
Prosjektnr.: 20141140
Prosjektleder: Bård Kleppe
Oppdragsgiver(e): Arendal kommune

Telemarksforskning
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf.: +47 35 06 15 00
Epost: kleppe@tmforsk.no
www.telemarksforskning.no

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturnivået i norske kommuner. Rapporten utarbeides av Telemarksforskning med finansiering fra interne midler og fra oppdragsgiver.

Telemarksforskning er et selvstendig, regionalt forankret forskningsinstitutt med kunder og prosjekter over hele Norge. Instituttet har ca. 30 forskere fordelt på fem fagfelt som jobber på oppdrag for Norges Forskningsråd, departementer, direktorater, fylker, kommuner, regionråd, bedrifter og organisasjoner over hele landet.

Telemarksforskning har sammen med Høgskolen i Telemark i en årrekke vært et sentralt miljø for kulturpolitisk forskning. Instituttet har i dag åtte forskere som jobber med kulturpolitisk forskning på heltid. Sammen med Høgskolen i Telemark arrangerer Telemarksforskning blant annet den årlige konferansen Kulturrikets tilstand.

Prosjektleder for Norsk kulturindeks er forsker Bård Kleppe. Henvendelser kan rettes til ham på telefon 911 97 543 eller epost kleppe@tmforsk.no.

Forord

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner, regioner og fylker. Indeksen er basert på registerdata fra en rekke offentlige etater, interesseorganisasjoner og foreninger. I denne rapporten presenterer vi resultater og detaljer for Arendal kommune, utvalgte sammenlignbare kommuner, Aust-Agder og landsgjennomsnittet.

Norsk kulturindeks er utarbeidet av Bård Kleppe i samarbeid med en intern referansegruppe bestående av følgende forskere: Knut Vareide, Ole Marius Hylland, Ola K. Berge, Mari T. Heian, Heidi Stavrum og Knut Løyland. Arendalrapporten er skrevet av Gunn Kristin Aasen Leikvoll og Bård Kleppe.

Vi takker alle som har vært behjelpelige med å sende oss data.

Bø, 11. november 2014

Bård Kleppe

Prosjektleder

Innhold

Innledning	6
Norsk kulturindeks	6
Plassering i Norsk kulturindeks	8
1. Kunstnere	9
2. Kulturarbeidere	11
3. Museum	13
4. Konserter.....	14
5. Kino	15
6. Bibliotek.....	17
Bokbestand og tilvekst	17
Besøk og utlån.....	18
Aktive lånere	20
7. Scenekunst.....	21
8. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken.....	22
Kulturskolen	22
Den kulturelle skolesekken.....	24
9. Sentrale tildelinger.....	25
10. Frivillighet	27
Mva.-refusjon.....	27
Korps, kor og husflidslag	27
11. Kommunale utgifter til kultur	29
12. Innbyggertilfredshet	31
13. Hovedtrekk	33
14. Tabeller.....	34

Innledning

Hva er statusen for kulturlivet i Arendal kommune sammenlignet med andre kommuner og hele landet? Ser vi tendenser over tid som peker seg ut? Er det områder innenfor kulturlivet hvor Arendal har en jobb å gjøre, eller motsatt – utmerker seg som spesielt gode? I dette notatet presenterer vi tall fra Norsk kulturindeks 2014 som kan si noe om dette. Norsk kulturindeks 2014 er basert på tall fra 2013. I rapporten er tallene presentert grafisk. Her presenteres tall for Arendal, utvalgte sammenlignbare kommuner, Aust-Agder og gjennomsnittet for landet. Bak i rapporten presenterer vi tallene og detaljene i tabeller. For data som er sammenlignbare med tall fra Norsk kulturindeks 2013, presenterer vi endringer i prosent.

Norsk kulturindeks

Norsk kulturindeks er en beskrivelse av kulturtilbudet og kulturaktiviteten i norske kommuner, regioner og fylker med utgangspunkt i følgende ti kategorier: Kunstnere, kulturarbeidere, museum, musikk, kino, bibliotek, scenekunst, kulturskoler og Den kulturelle skolesekken, sentrale tildelinger og frivillighet.

Dataene indeksen er basert på er innhentet fra en rekke ulike kilder som kan belyse nivået på den lokale kulturen: KOSTRA¹ / SSB, medlemslister, offentlige registre og tildelingstall for ulike kulturpolitiske ordninger. Kvaliteten på disse dataene er jevnt over god, men på enkelte områder er datatilfanget ikke tilstrekkelig til å fange opp alle kulturtiltak rundt om i kommunene. Der dette er tilfellet, er det beskrevet i teksten.

Når vi sammenligner kulturtilbud i denne rapporten, tar vi utgangspunkt i gjennomsnittstall. Dette kan være antall kunstnere per innbygger eller publikummere per innbygger. På denne måten kan man sammenligne kulturtilbud og kulturbruk på tvers av kommuner med ulikt innbyggertall. I utvalget av indikatorer har vi primært valgt oversikter der enheten er personer, enten publikummere, medlemmer, deltakere i kulturskole etc. Vi har også etterstrebet indikatorer som ikke favoriserer små eller store kommuner systematisk. Vi presenterer ikke noen fullstendig oversikt over metode i denne rapporten, men henviser til Norsk kulturindeks 2014 (Kleppe og Leikvoll 2014) der dette redegjøres for i detalj. Publikasjonen kan lastes ned fra våre hjemmesider².

I Norsk kulturindeks finnes også en rangering. Kommuner, regioner og fylker er rangert i ti kategorier med en samlet sum til slutt. Rangeringen i kategoriene skal fortelle noe om kulturnivået i den gitte kommunen eller regionen på dette området og totalrangeringen skal si noe om det totale kulturnivået. Kategoriene har blitt valgt ut med bakgrunn i tilgjengelige data og ut i fra en tanke om hvilke faktorer som spiller positivt inn på kulturtilbudet og kulturbruken i en kommune.

Hammerfest kommune blir i denne rapporten sammenlignet med fire utvalgte kommuner. Valg av kommuner er foretatt av oppdragsgiver. Kommunene er valgt ut primært basert på blant annet demografi og geografi/sentralitet. Det gir i en slik sammenheng mest mening å sammenligne kommuner med tilnærmet likt innbyggertall og lik geografisk plassering når det gjelder sentralitet. For eksempel kan det være relevant å sammenligne nabokommuner eller kommuner som har lik avstand til en større by. Kommuner som ligger nær de store byene har gjerne god tilgang på et bredt kulturtilbud utenfor egen kommune. Disse kommunene «trenger» dermed ikke i like stor grad å ha et bredt tilbud av for eksempel konserter og scenekunst. Det er likevel viktig å ha et bevisst forhold til kulturtjenestetilbud som innbyggerne trenger lokalt, for eksempel bibliotek, kulturskole

¹ Kommune-Stat-Rapportering.

² <http://www.tmforsk.no/publikasjoner/filer/fil.asp?fil=2119>

og den frivillige kultursektoren. Ligger en kommune langt unna steder med et større kulturtilbud, vil det være behov for å ha et bredere kulturtilbud lokalt.

Årets utgave av Norsk kulturindeks er styrket på enkelte områder. Endringene i årets rapport er som følger:

Bibliotek: Vi har i år valgt å styrke kategorien med delindikatoren «*voksne aktive lånere*». Denne viser hvor mange voksne som aktivt bruker biblioteket i kommunen. En voksen aktiv låner er en person over 18 år som har minst 1 registrert lån i et gitt år. Årsaken til at vi har valgt *voksne* lånere er at en slik indikator til en viss grad vil kunne kompensere for svakheten i det øvrige tallmaterialet i denne kategorien. For «*totalt utlån fra folkebibliotek*» og «*antall besøk i folkebibliotek*», som er de to andre indikatorene i kategorien bibliotek, får vi ikke korrigeret for at noen folkebibliotek er kombinasjonsbibliotek. Det betyr at KOSTRA-tallene for kommunene med kombinasjonsbibliotek vil inkludere besøk og utlån for elever som bruker biblioteket i skoletida. For folkebibliotek som ikke er kombinasjonsbibliotek, vil de ikke det. Tallene på «*voksne aktive lånere*» er hentet fra Folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket.

Sentrale tildelinger: Denne kategorien består av tre delindikatorer. En av disse er «*tildelinger fra Riksantikvaren*». Denne indikatoren har tidligere år inkludert tilskudd til teknisk-industrielle kulturminner og tilskudd fra Norsk kulturminnefond. I år har vi utvidet indikatoren ved å også inkludere tilskudd til istandsetting. Disse midlene forvaltes lokalt av fylkeskommunene.

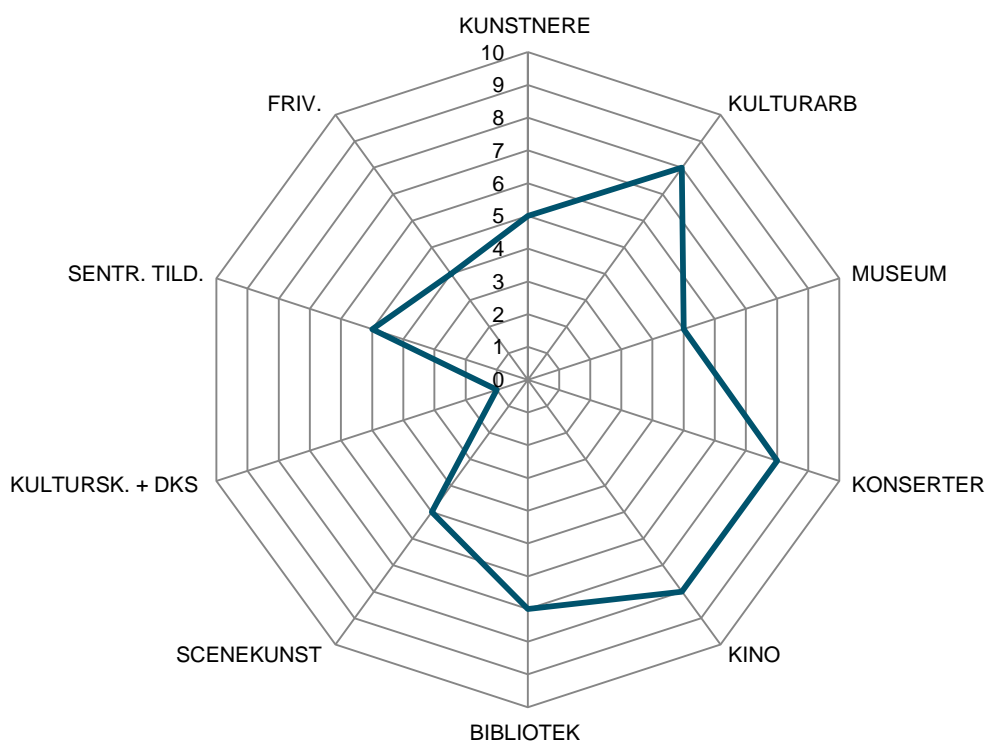
Kulturskole + DKS: I denne kategorien har vi i år utvidet delindikatoren «*antall årstimer i kulturskolen*» ved å innlemme «*Årstimer til tiltak som helt eller delvis utgiftsføres i kulturskolen (funksjon b8)*» fra GSI-rapporteringen. Dette inkluderer tiltak kulturskolen gjennomfører i barnehage, grunnskole og videregående skole, samt timer som blir gitt eller solgt til dirigering/ instruering av kor, korps, orkestre eller andre lag og foreninger.

Tabell 1: Kategorier, kilder, årstall og vektninger for Norsk kulturindeks 2014.

Kategori	Kilde	År	Vekting
1 KUNSTNERE			
1a Kunstneretthet	Medlemsregister fra 10 kunstnerorganisasjoner	2013	5 %
1b Kunstnermangfold	Medlemsregister fra 10 kunstnerorganisasjoner	2013	2,5 %
1c Tildelinger fra Statens kunstnerstipend	Statens kunstnerstipend	2013	2,5 %
2 KULTURARBEIDERE			
2a Sysselsatte innen kunstnerisk produksjon	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
2b Sysselsatte innen kulturformidling	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
2c Sysselsatte i media	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
3 MUSEUM			
3a Kommunale midler til museum	KOSTRA/SSB	2013	3,3 %
3b Totalt besøkstill for museum	Kulturrådet og årsrapporter fra konsoliderte museer.	2013	3,3 %
3c: Betalende besøk museum	Kulturrådet og årsrapporter fra konsoliderte museer.	2013	3,3 %
4 KONSERTER			
4a Antall TONO-arrangement	TONO	2013	5 %
4b TONO-avregning	TONO + Norsk Rockforbund	2013	5 %
5 KINO			
5a Antall filmfremvisninger totalt	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5b Antall kinobesøk totalt	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5c Mangfold filmfremvisninger	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5d Mangfold kinobesøk	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
6 BIBLIOTEK			
Totalt utlån fra folkebibliotek (alle medier)	KOSTRA/SSB	2013	3,33 %
Antall besøk i folkebibliotek	KOSTRA/SSB	2013	3,33 %
Voksne aktive lånere	Folkebibliotekstatistikk fra Nasjonalbiblioteket	2013	3,33 %
7 SCENEKUNST			
7a Antall teaterforestillinger	NTO statistikk + tilsendte lister fra regionteatre	2013	3,33 %
7b Teaterpublikum	NTO statistikk + tilsendte lister fra regionteatre	2013	3,33 %
7c Antall danseforestillinger	Danseinformasjonen	2013	3,33 %
8 KULTURSKOLE / DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN			
7a Antall årstimer totalt i kulturskolen	GSI	2013	1,25 %
7b Bredden i kulturskoletilbudet	GSI	2013	1,25 %
7c Antall elever fra kommunen i kulturskole	KOSTRA/SSB	2013	2,5 %
7d Antall publikum Den kulturelle skolesekken	DKS-sekretariatet / Ksys	2013	5 %
9 SENTRALE TILDELINGER			
9a Kulturfondtildelinger + tilskudd over statsbudsjettet	Norsk kulturråd og Statsbudsjettet 2013	2013	3,33 %
9b Tildelinger Frifond	Norsk musikkråd og Norsk teaterråd	2013	3,33 %
9c Tildelinger Riksantikvaren	Riksantikvaren	2013	3,33 %
10 FRIVILLIGHET			
10a Mva.-refusjon	Lotteri- og stiftelsestilsynet	2013	5,00 %
10b Antall korpsmedlemmer	Norges musikkorps forbund og korpsnett	2013	1,67 %
10c Antall kormedlemmer	4 korforbund + KOSTRA (se metode)	2013	1,67 %
10d Antall husflidsmedlemmer	Norges husflidslag	2013	1,67 %

Plassering i Norsk kulturindeks

Arendal havner totalt sett på en 112. plass blant landets 428 kommuner i Norsk kulturindeks 2014. Dersom man gjør om denne rangeringen til en score mellom en og ti, får Arendal en totalscore på 7. Arendal scorer godt i kategoriene kulturarbeidere, konserter, kino og bibliotek. I kategorien kulturskole + DKS scorer kommunen lavt. Arendal har falt 24 plasser på indeksen siden 2013. Høyest rangering får kommunen i kino-kategorien (47. plass). Arendal oppnår også relativt gode rangeringer i kategoriene konserter (76. plass) og kulturarbeidere (79. plass). I kategorien kulturskole + DKS rangerer Arendal lavt i vår oversikt (380. plass).

Figur 1: Arendals score i de ti kategoriene. De høyeste verdiene befinner seg ytterst i radardiagrammet. Kategoriene er rangert fra 0-10.

Tabell 2: Kommunens rangering (av 428) sammenlignet med andre, relevante kommuner.

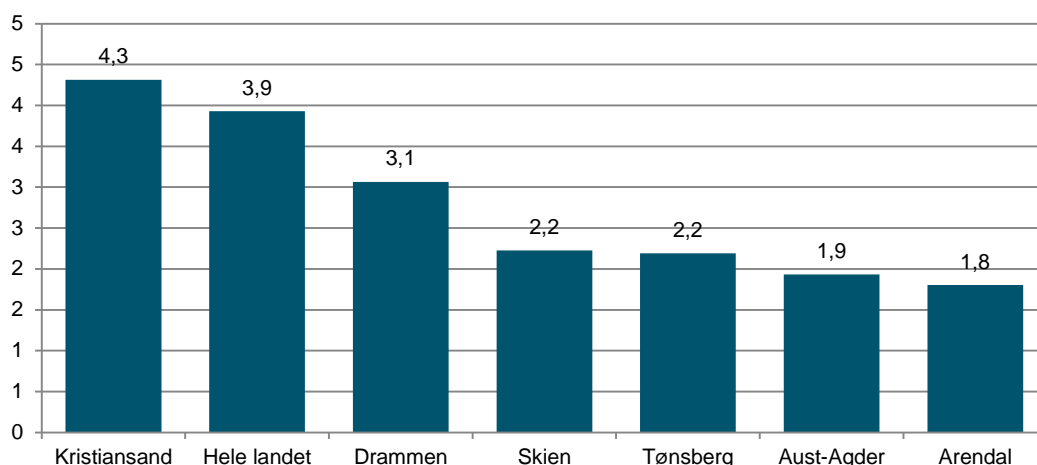
KOMMUNE	KUNSTNERE	KULTUR- ARB.	MUSEUM	KONSERTER	KINO	BIBLIOTEK	SCENEKUNST	KULTURSKOLE + DKS	SENTR. TILD.	FRIVILLIG- HET	TOTALT
Kristiansand	38	8	55	43	31	41	10	198	49	240	7
Tønsberg	136	12	80	46	2	49	203	395	21	202	34
Drammen	73	19	141	158	8	99	35	361	185	307	66
Skien	125	31	135	107	46	270	34	134	245	308	69
Arendal	211	79	188	76	47	138	138	380	150	249	112

1. Kunstnere

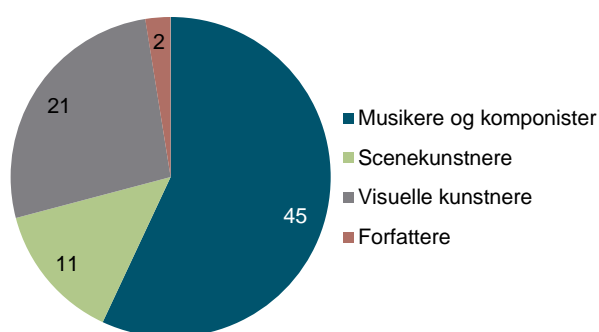
Antallet kunstnere, deres kunstneriske aktivitet og deres kunstneriske kvalitet vil svært sannsynlig påvirke kulturlivet i kommunen. Kunstnerne iverksetter ofte kulturtiltak lokalt og bidrar til å styrke kulturlivet i lokalsamfunnet. Oversikten vi her presenterer tar utgangspunkt i bostedsadresse for kunstnere registrert i de ti største kunstnerorganisasjonene i landet. Vi presenterer også oversikt over tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS). Dette kan være en indikator på den kunstneriske kvaliteten til kunstnerne som er bosatt i kommunen.

I følge vår oversikt er totalt 79 kunstnere bosatt i Arendal kommune. Dette tilsvarer 1,8 kunstnere per tusen innbyggere, en kunstnertetthet som er rundt halvparten av landsgjennomsnittet. Kunstnertettheten i Arendal har hatt en framgang på 8,6 % siden 2011. Av de 79 kunstnerne i Arendal kommune er 45 musikere eller komponister, 11 er scenekunstnere, 21 er visuelle kunstnere og 2 er forfattere.

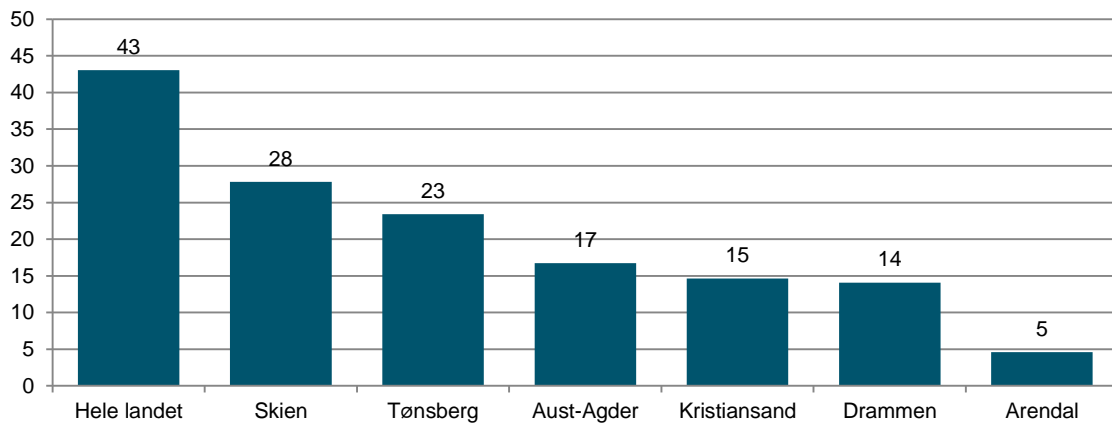
Statens kunstnerstipend (SKS) er den viktigste ordningen for direkte støtte til kunstnere. Tildelingene gjøres på bakgrunn av en kvalitativ vurdering av kunstproduksjonen. Det var én kunstner bosatt i Arendal mottok støtte fra SKS i 2013. Dette var et arbeidsstipend på om lag 200 000 kr, og utgjør 5 kr per innbygger og er 89 % under landsgjennomsnittet. Vi har ingen oversikt over hvor mange som har søkt.

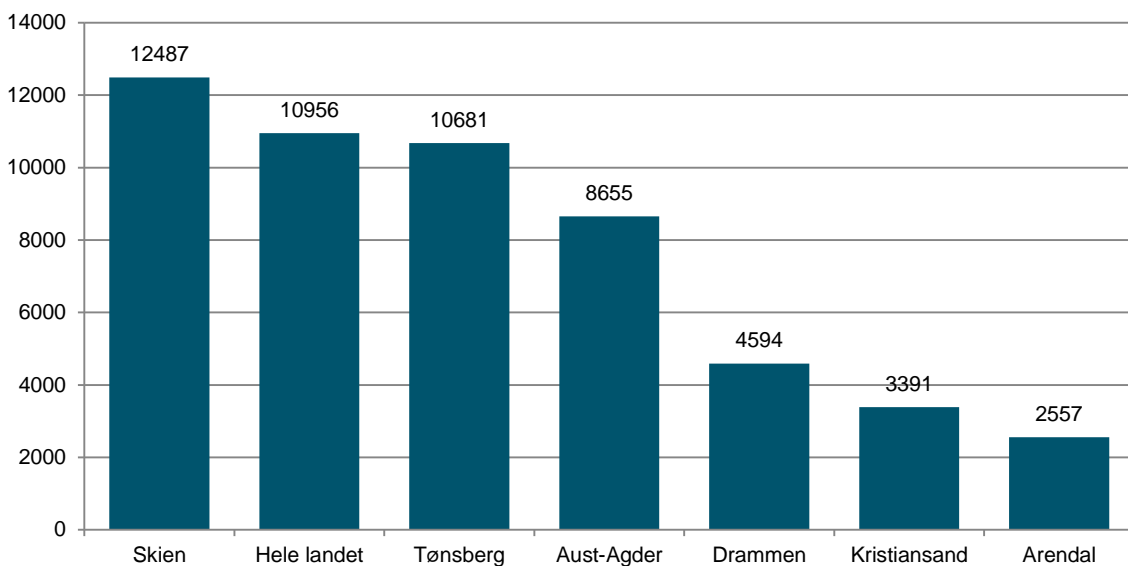
Figur 2: Antall kunstnere per tusen innbyggere i Arendal, hele landet, Aust-Agder og utvalgte kommuner i 2013.

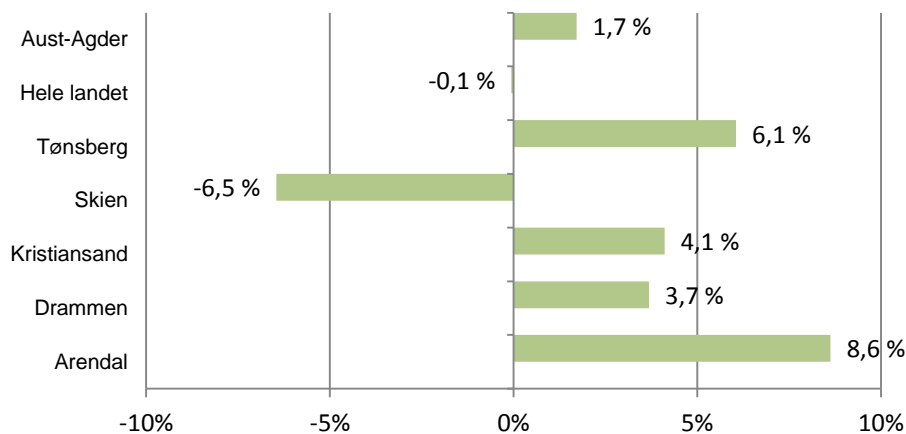
Figur 3: Antall medlemskap i ulike organisasjoner fordelt på kunstformer i Arendal kommune.

Figur 4: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Arendal, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i 2012. Kr per innbygger.

Figur 5: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Arendal, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i 2012. Kr per kunstner.

Figur 6: Endring i andel kunstnere siste tre år for Arendal, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner.

2. Kulturarbeidere

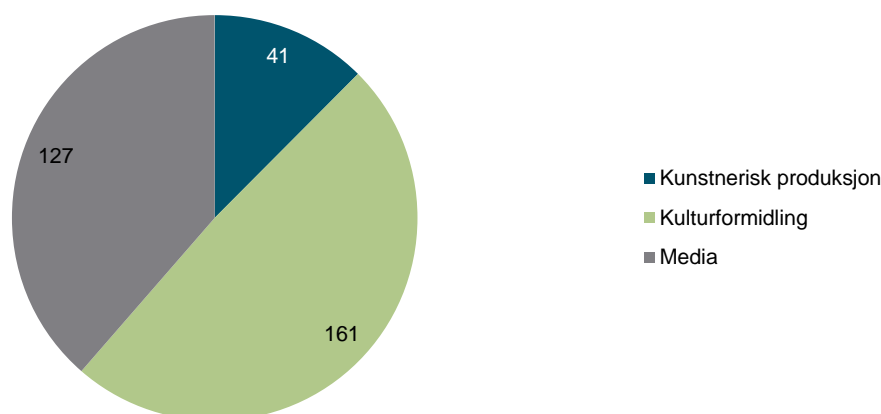
Sysselsettingstall for kulturyrker kan fortelle noe om kulturlivet generelt i kommunen. Kulturyrker genererer i stor grad kulturtilbud lokalt. Flere steder jobbes det også målrettet for å styrke det kulturbaserte næringslivet. Tallene i denne oversikten er hentet fra SSBs sysselsettingsstatistikk. Oversikten inkluderer både ansatte og selvstendige næringsdrivende, i både privat og offentlig sektor. Sysselsatte er registrert på arbeidsadresse.

I Arendal jobber 329 personer innenfor ulike kulturyrker. 127 av disse jobber innen media, 41 jobber med kunstnerisk arbeid av ulik art og 161 personer jobber med kulturformidling, f.eks. museums- og bibliotekansatte, kulturskolelærere m.m.

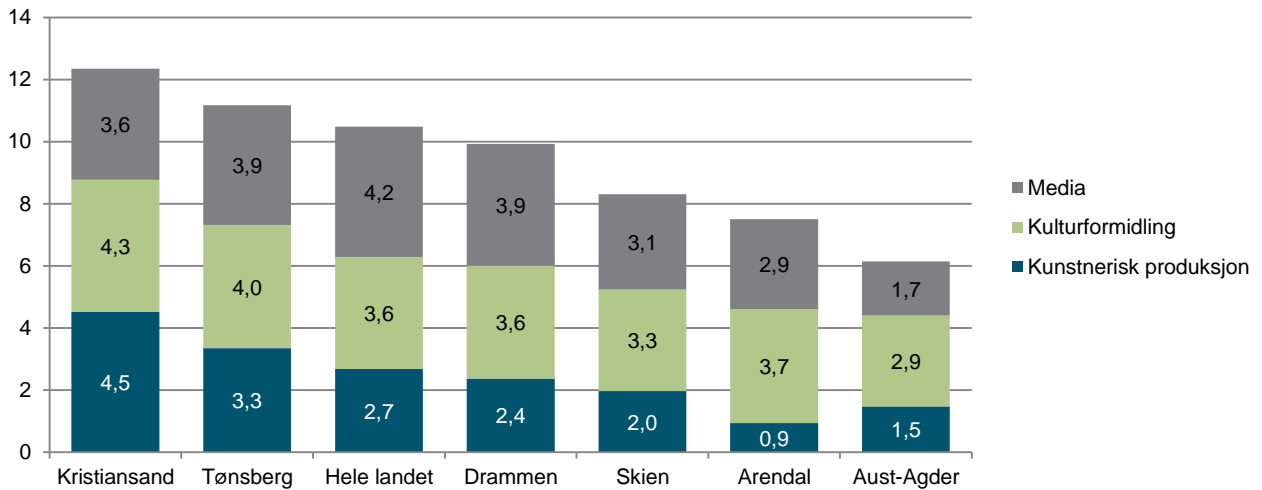
Andelen kulturarbeidere er relativt lav i Arendal, med 7,5 ansatte per tusen innbyggere. Dette er 28 % under landsgjennomsnittet. Generelt finner man flest ansatte innen kulturyrker i de større byene og regionsentrene. De største kulturaktørene i Arendal hva gjelder antall ansatte er som følger (antall i parentes): Agderposten (75), Aust-Agder kulturhistoriske senter (33) og Kino Sør (20) (data fra Brønnøysundregistrene).

Andelen ansatte innen disse yrkene har samlet sett vært relativt stabilt i Arendal de siste fem årene. Vi finner en nedgang på 6% fra 2009 til 2013. Tallene viser en økning fra 2009 til 2011, men siden har andelen kulturarbeidere gått ned. Det samme er tilfellet for andelen ansatte innenfor kulturformidling, mens innenfor media har andelen gått ned jevnt og trutt. Av de utvalgte kommunene, er det kun Drammen som har hatt en vekst i andelen kulturarbeidere de siste fem årene. På landsbasis har andelen gått ned med 4 %.

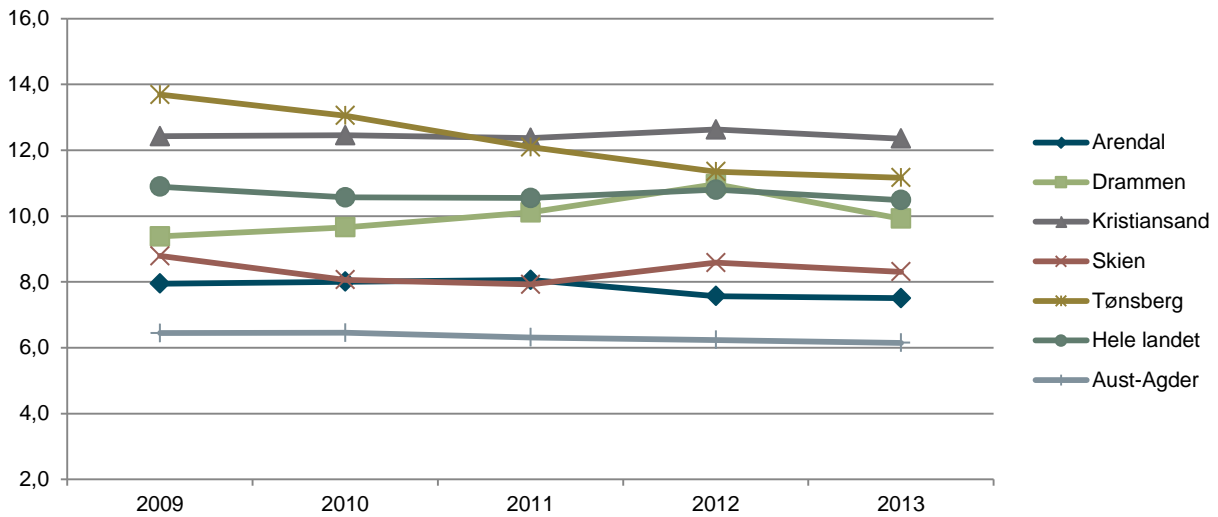
Totalt sett for landet er det flere kunstnere med medlemskap i kunstnerorganisasjoner (jf. forrige kapittel) enn det er personer med kunstnerisk virksomhet som hovedyrke. Sysselsettingsgraden i Arendal, det vil si antall sysselsatte innenfor kunstnerisk produksjon delt på antall kunstnere (0,52), er lavere enn landsgjennomsnittet (0,68). Dette kan tyde på at kunstnere bosatt i Arendal jobber andre steder, eller at de i mindre grad har kunstnerisk arbeid som hovedinntektskilde.

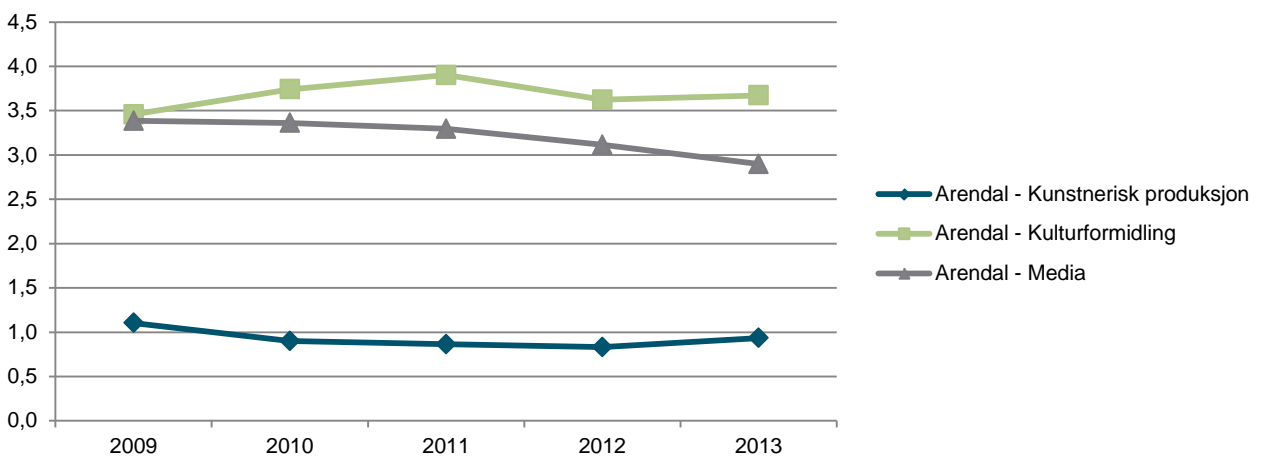
Figur 7: Totalt antall sysselsatte i ulike kulturyrker i Arendal kommune i 2012.

Figur 8: Sysselsatte per 1000 innbyggere i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012.

Figur 9: Sysselsatte i kulturyrker per 1000 innbyggere i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i perioden 2008- 2012.

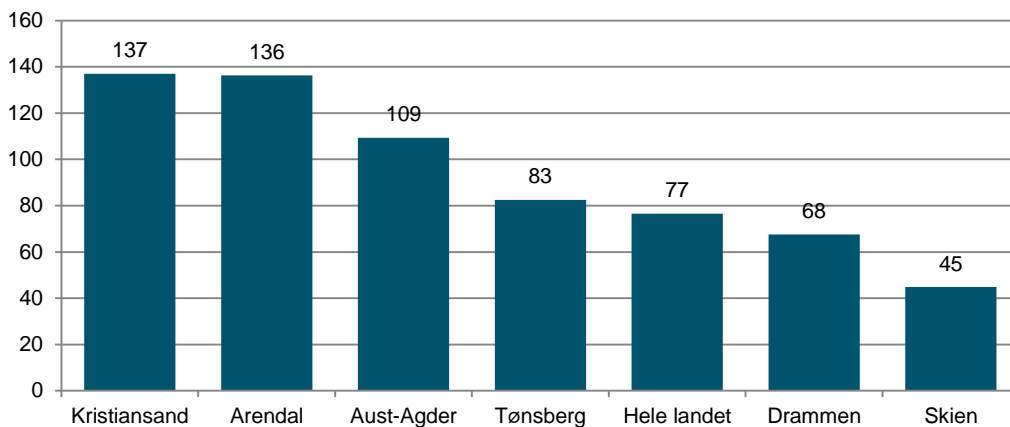

Figur 10: Endring i antall sysselsatte innen kunstnerisk produksjon (blå), kulturformidling (grønn) og media (grå) fra 2008 til 2012 i Arendal.

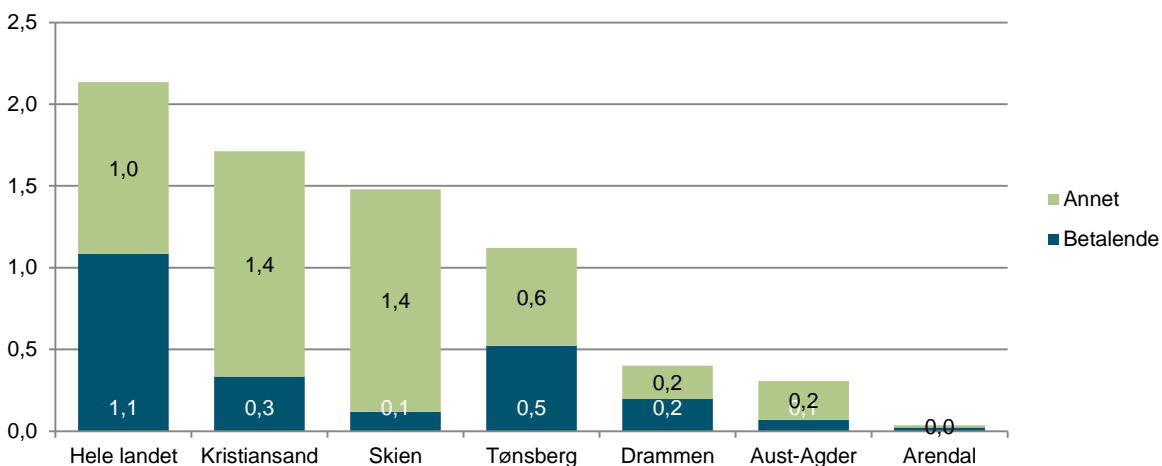
3. Museum

Museene er en viktig del av kulturaktiviteten rundt i kommunene. De er ressursentre for kulturvern, de produserer kunnskap og opplevelser og de kan fungere som møtesteder for innbyggerne. Vi presenterer her kommunale tildelinger til museer samt totalt besøk og betalende besøk for alle museumsavdelinger som rapporterer tall inn til Norsk kulturråd.

Totalt brukte Arendal i underkant av 6 millioner på museumsformål (Netto driftsutgifter til muséer, funksjon 375). Dette tilsvarer omlag 136 kr per innbygger og er 78 % over landsgjennomsnittet. Summen har økt med nesten 1,5 millioner kr totalt og 32 kr per innbygger fra året før, eller 31 %. I landet for øvrig har økningen i kommunale tilskudd til museer vært på rundt 0,5 %. Museer i Arendal kommune hadde et besøk på 1583, av disse var 973 registrert som betalende besøk. Dette tilsvarer et totalt besøk på 0,03 per innbygger. Det totale besøket er 98 % under landsgjennomsnittet. Aust-Agder kulturhistoriske senter på Langsæ har i 2013 hatt stengt for publikum. Merdøgaard Museum hadde 1044 besøk i 2013, hvorav 802 var betalende. Eydehavn Museet hadde 539 besøkende og 171 var betalende.

Figur 11: Netto driftsutgifter til museer i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012. Kr pr innbygger.

Figur 12: Betalende besøk (blå) og annet besøk (grønn) på muséer i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012. Kr pr innbygger.

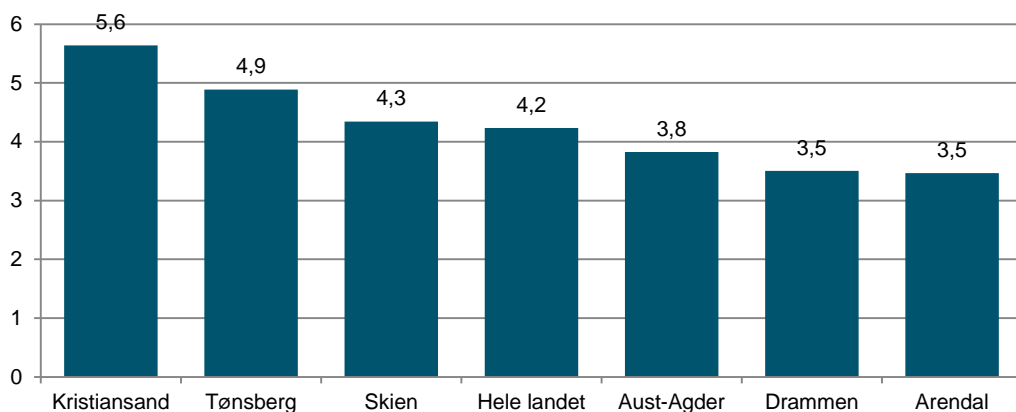
4. Konserter

Kategorien konserter tar utgangspunkt i konserttall fra TONO. TONO er et organ som forvalter lydfestings- og fremføringsrettigheter for musikkverk i Norge på vegne av komponister, tekstforfattere og musikkforlag. TONO samler inn informasjon om de fleste konserter i Norge og deres database inneholdt omtrent 22 000 konserter for 2013.

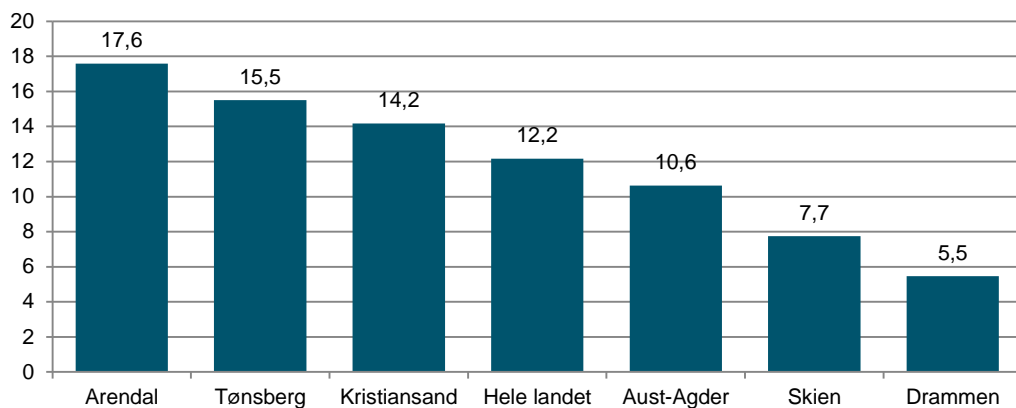
Totalt er det registrert 152 arrangementer i Arendal kommune i TONOs oversikt for 2012. Dette tilsvarer 3,5 arrangementer per 1000 innbyggere. Antall arrangementer er 18 % under landsgjennomsnittet. TONO-dataene er imidlertid ikke helt nøyaktige, flere arrangementer kommer under radaren og blir ikke fanget opp.

TONO-avregningen sier noe om hvor stor konserten er. Avregningen er basert på totale inngangspenger eller antall publikum. Vi finner at aktører i Arendal har blitt avkrevd rundt 770 000 kr i TONO-vederlag. Dette er 17,6 kr per innbygger, 45 % over landsgjennomsnittet.

De største konsertarenaene hva gjelder antall konserter rapportert til TONO i 2013 var (antall i parentes): Hovefestivalen (44), Arendal kulturhus (43), Bakgården Arendal (9) og Munkehaugen kultursenter (7) og Canal Street (7).

Figur 13: Antall TONO-registrerte konserter per 1000 innbyggere i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012.

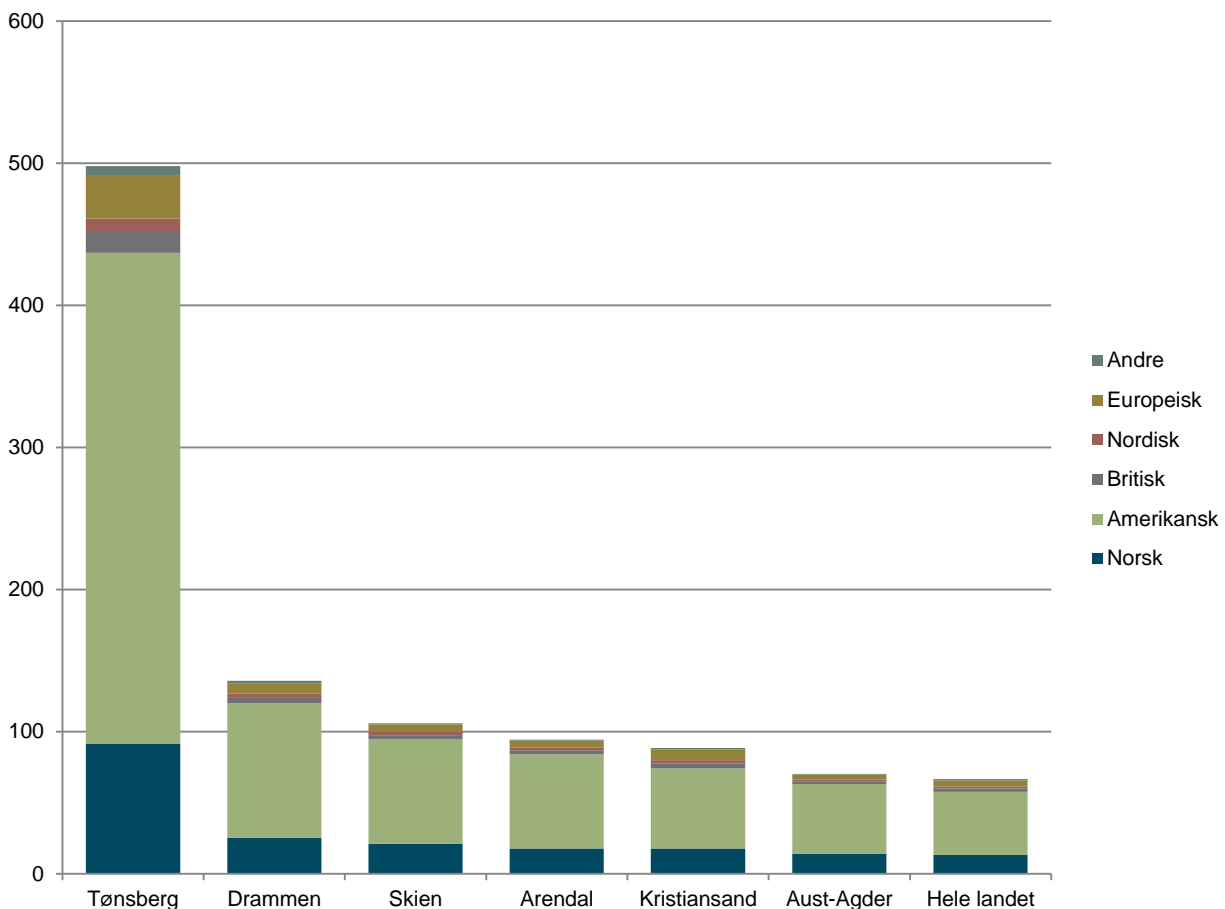
Figur 14: TONO-avregning per innbygger til arrangører i Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012.

5. Kino

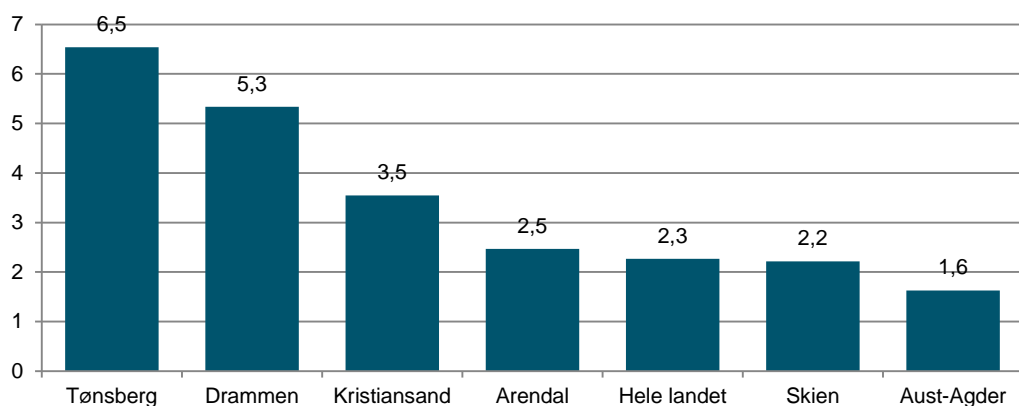
Kino er det kulturtilbudet som størst andel av befolkningen benytter seg av. I følge SSBs kulturbarometer er kino også et tilbud som befolkningen benytter seg av på tvers av sosioøkonomiske skillelinjer. I kinokategorien presenterer vi tall fra bransjeorganisasjonen Film og Kino.

Totalt ble det vist 4134 kinoforestillinger på kino i Arendal kommune. 2906 av disse var fra USA, 782 var norske, 128 var britiske, 82 var fra andre nordiske land, 207 var fra andre europeiske land, mens 29 var fra land utenfor Europa og USA. Dette utgjør totalt 94,3 forestillinger per 1000 innbyggere og er 41 % over landsgjennomsnittet. Sammenligner man med fjoråret, finner vi at antall forestillinger har gått ned med 6 %. I løpet av 2013 ble det vist 180 ulike filmer fra 16 ulike land.

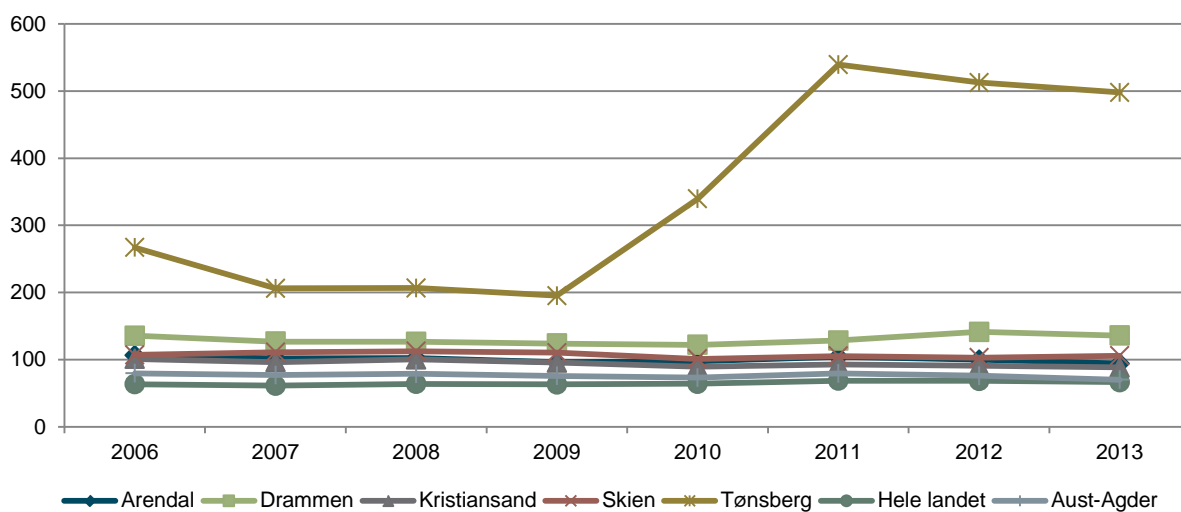
Totalt ble kinoen i Arendal besøkt 108 253 ganger i 2012. Dette gir et besøk på 2,5 per innbygger, noe som er 9 % over landsgjennomsnittet. De 10 filmene med flest besøk i Arendal i 2013 var som følger (besøk i parentes): Solan og Ludvig - Jul i Flåklypa (9222), Hobbiten: Smaugs ødemark (3D) (5219), Fast & Furious 6 (3578), Grusomme meg 2 (3D, norsk tale) (3145), Iron Man 3 (3D) (2875), The Hangover Part III (2779), The Hunger Games: Catching Fire (2632), Frost 3D (norske stemmer) (2521), Karsten og Petra blir bestevenner (2246) og Croods (3D, norsk tale) (2186).

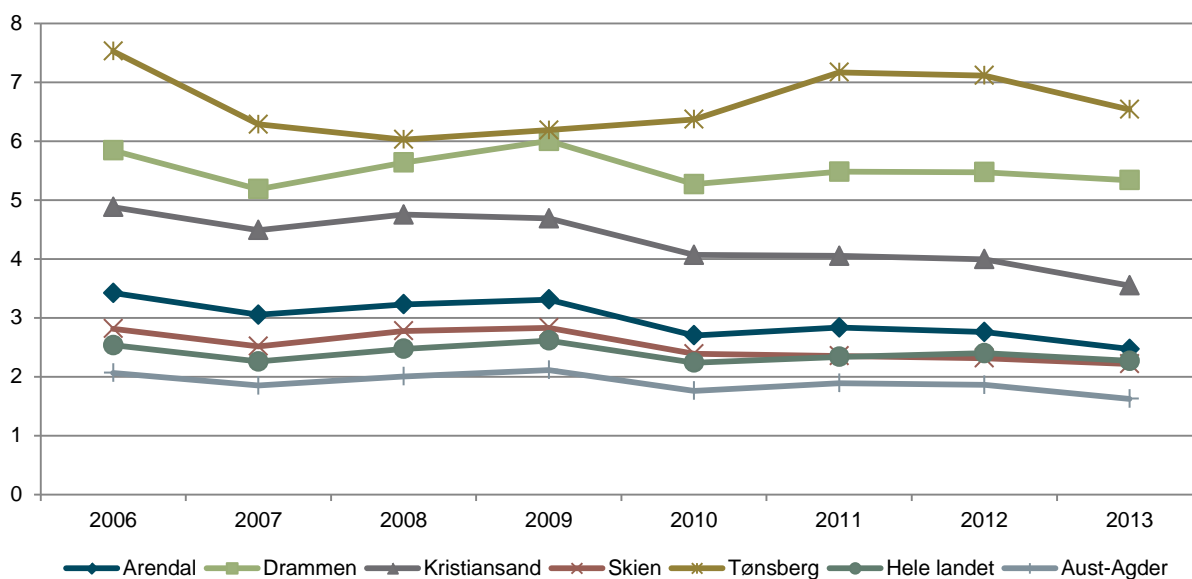
Figur 15: Antall kinoforestillinger fordelt på opprinnelsesland. Filmer per 1000 innbyggere i 2012. Arendal kommune, utvalgte kommuner, Aust-Agder og hele landet i 2012.

Figur 16: Antall kinobesøk per innbygger. Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2012.

Figur 17: Antall kinoforestillinger per 1000 innbyggere. Arendal, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2012.

Figur 18: Antall kinobesøk per innbygger. Arendal, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2012.

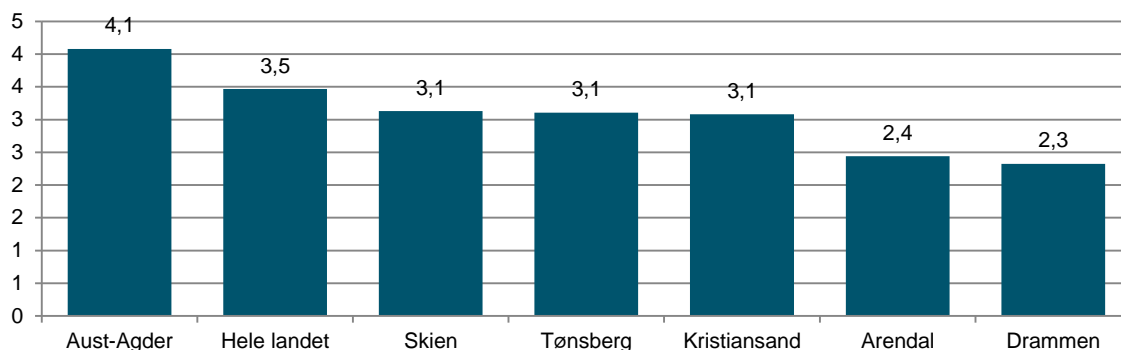
6. Bibliotek

Bibliotek er en lovpålagt tjeneste for kommunene og er en viktig del av både kunnskaps- og kulturpolitikken i Norge. Mange steder er biblioteket det kulturelle senteret i kommunene og fungerer som en viktig møteplass. Her presenterer vi tall hentet fra KOSTRA og Folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket.

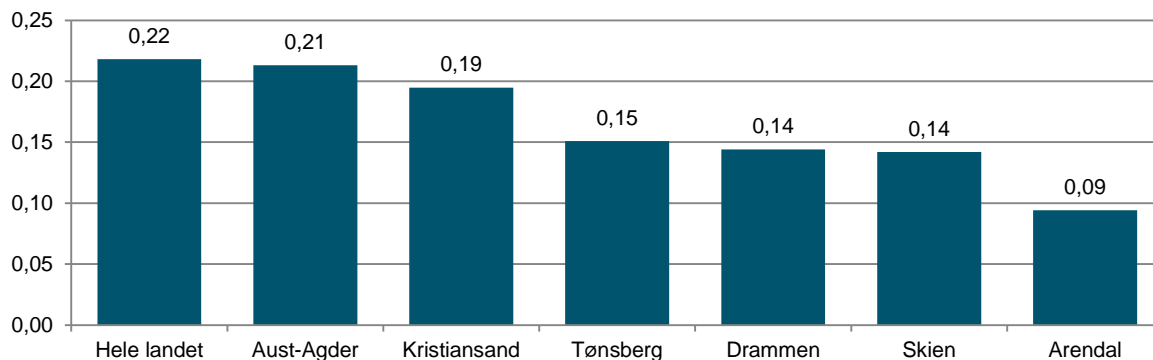
Bokbestand og tilvekst

Bokbestand og tilvekst i bibliotekene forteller noe om tilbudet ved det enkelte bibliotek. Det er likevel problematisk å sammenligne bokbestand og tilvekst på tvers av kommuner med svært ulike innbyggertall. Større kommuner har en større bokbestand totalt, men grunnet stordriftsfordeler trenger ikke bokbestanden per innbygger være så høy for at tilbudet skal være godt. Samtidig er ikke bokbestand noe entydig tegn på kvalitet. En høy bokbestand kan like gjerne skyldes at biblioteket har vært dårlige til å kassere bøker. **Bokbestand og tilvekst er av nevnte grunner ikke en av indikatorene i Norsk kulturindeks.**

Folkebibliotekene i Arendal kommune har per 1.1.2013 en samlet bokbestand på 107 049 eksemplarer. Hvor mange ulike titler dette utgjør, har vi ikke oversikt over. Bokbestanden ved disse bibliotekene tilsvarer 2,4 bøker per innbygger. Dette er om lag 30 % under landsgjennomsnittet på 3,5. Den samlede tilveksten ved folkebiblioteker i Arendal var 4133 eksemplarer av ulike typer medier. Dette utgjør 0,09 eksemplarer per innbygger, 57 % under landsgjennomsnittet. Arendal har lavest tilvekst av de utvalgte kommunene, og nest lavest bokbestand.

Figur 19: Bokbestand per innbygger i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

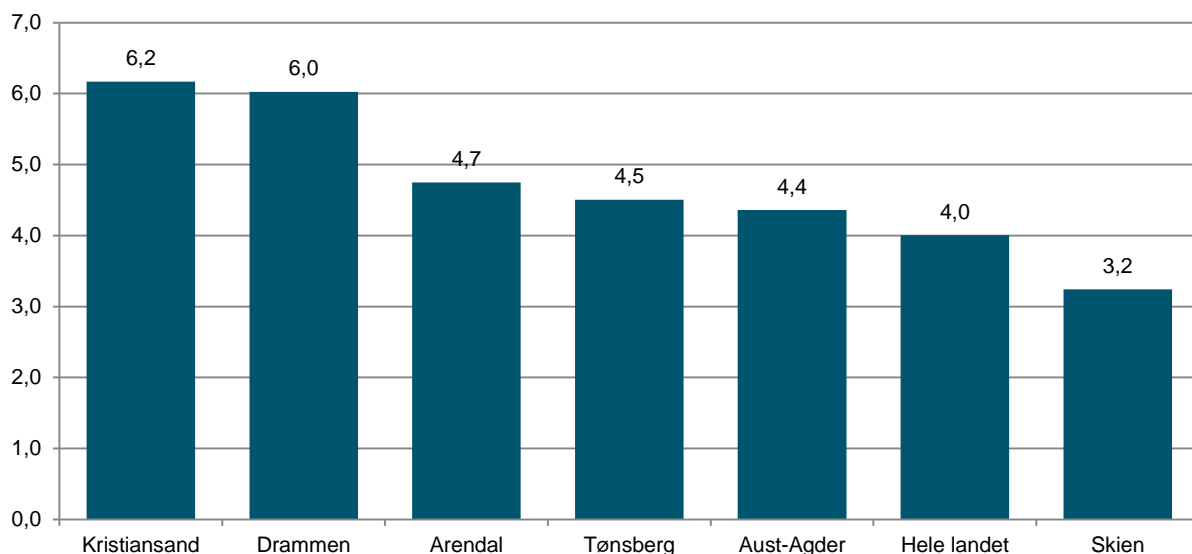

Figur 20: Tilvekst siste år for alle medier per innbygger i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet.

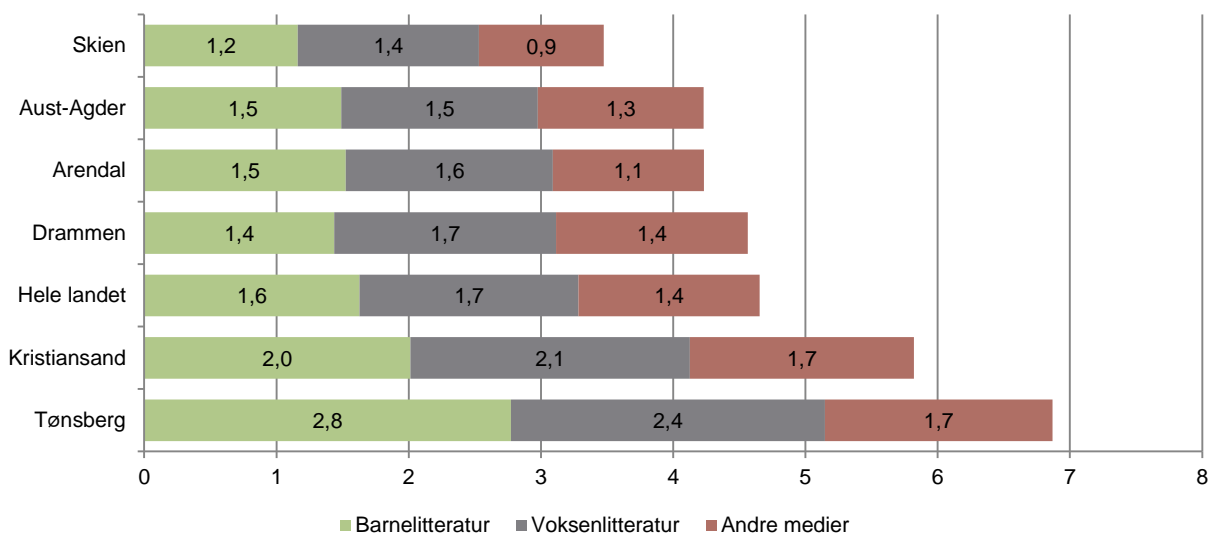
Besøk og utlån

Samlet besøk ved folkebibliotekene i Arendal kommune var 208 086 i 2013. Dette tilsvarer 4,7 besøk per innbygger, 19 % over landsgjennomsnittet. Besøket har gått ned med 22 % fra 2006 til 2013. Landet for øvrig har også hatt en nedgang samme periode, men denne er noe svakere (16 %). Det har også alle de utvalgte kommunene, med unntak av Drammen som hadde en vekst på 4 %.

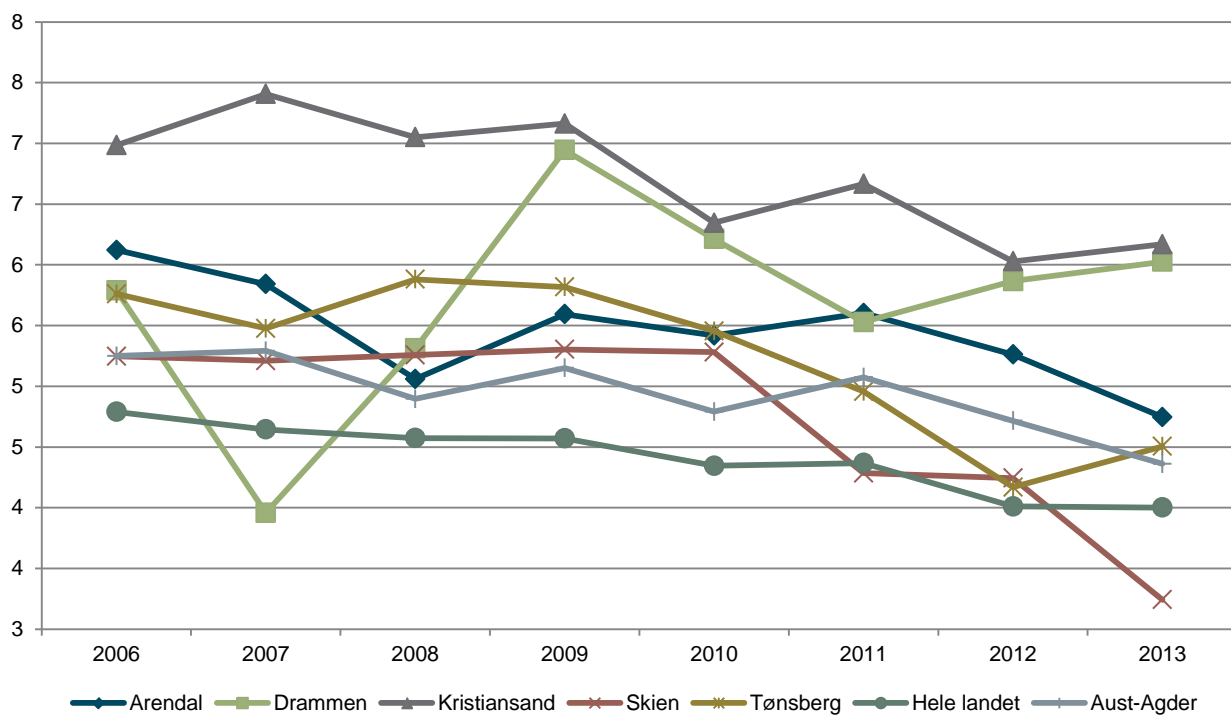
Det totale utlånet for alle medier i Arendal var 185 552 i 2013. Av disse var 135 493 bøker. Voksenlitteratur utgjorde rundt 68 628 utlån, mens barnelitteratur utgjorde 66 865 utlån. De resterende 50 059 utlånene var andre medier, som dvd-er, cd-er osv. Deler vi dette på antall innbyggere, finner vi at det ble lånt ut 4,2 eksemplarer per innbygger. Dette er 9 % under landsgjennomsnittet, og om lag 5% mindre enn året før.

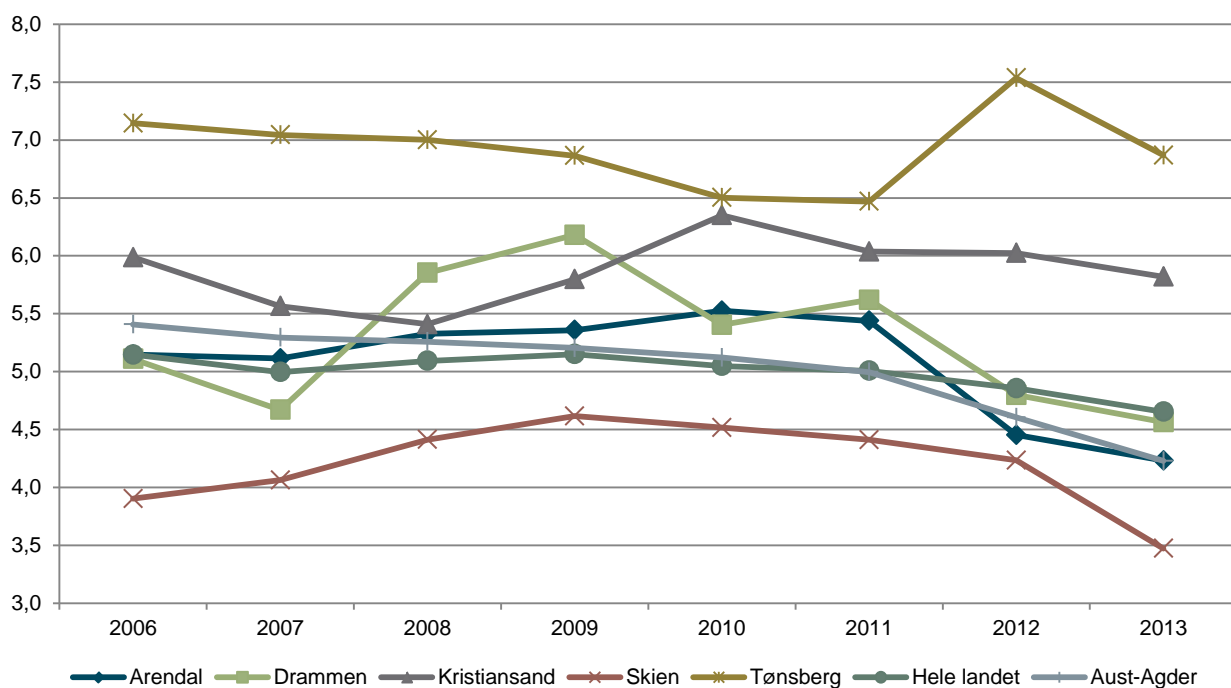
Figur 21: Bibliotekbesøk per innbygger i Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i 2013.

Figur 22: Utlån av barnelitteratur (grønn), voksenlitteratur (grå) og andre medier (rød) per innbygger i folkebibliotekene i 2013.

Figur 23: Antall bibliotekbesøk per innbygger. Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

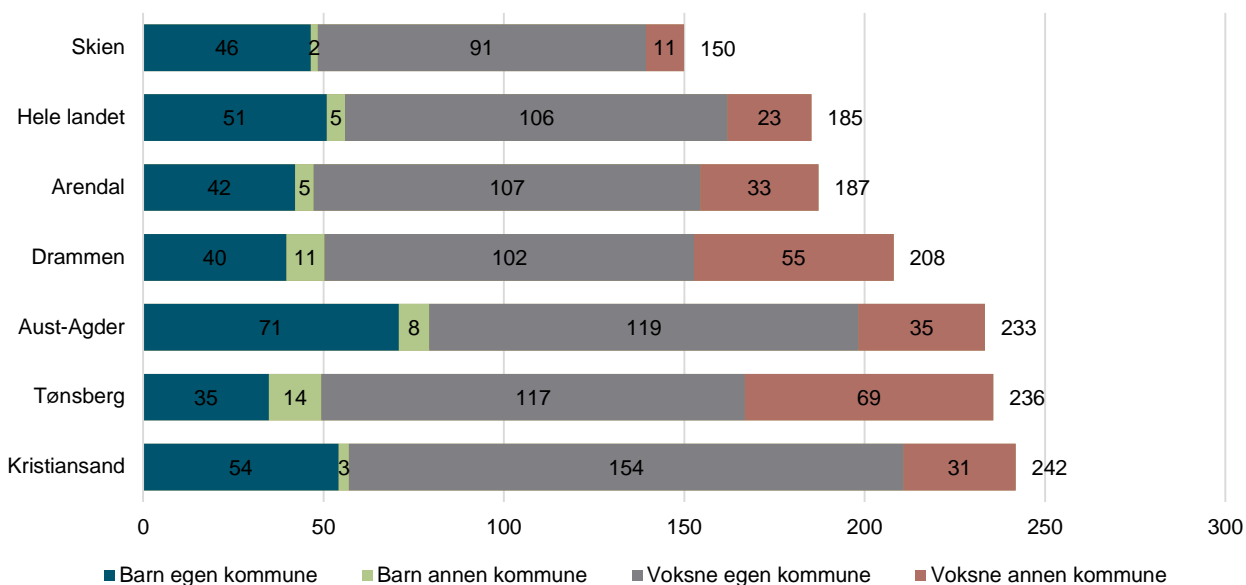

Figur 24: Utlån alle medier. Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

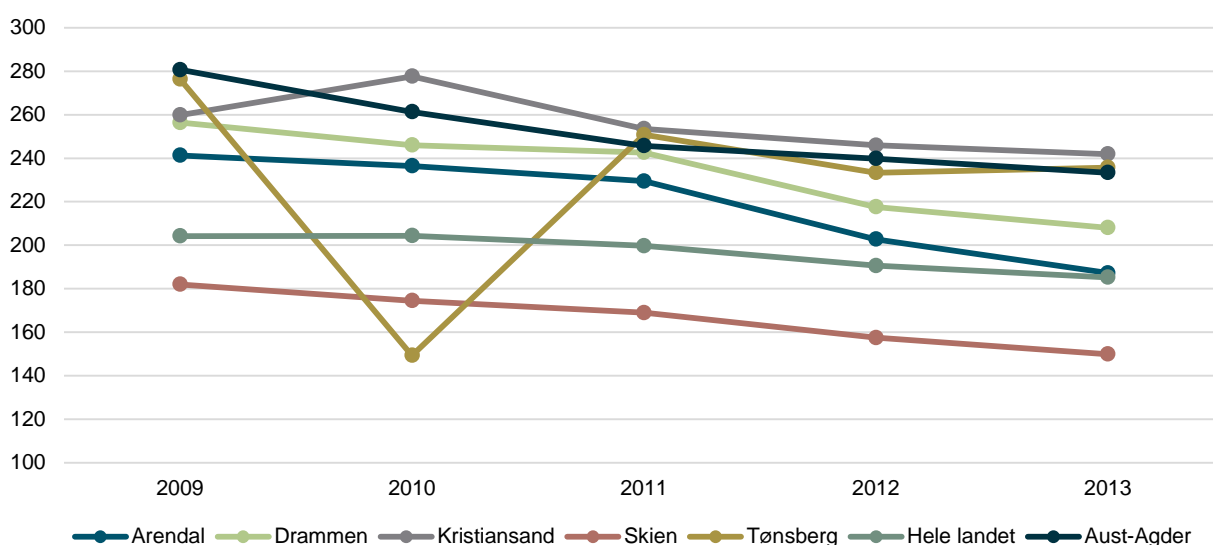
Aktive lånerne

En aktiv låner er en person eller organisasjon med minst ett registrert lån i et gitt år. Arendal hadde totalt 8207 aktive lånerne i 2013. Av disse var 6134 aktive voksne lånerne. Dette er 140 aktive voksne lånerne per tusen innbyggere, 8 % over landsgjennomsnittet.

Totalt sett hadde Arendal 187 aktive lånerne per tusen innbyggere, når vi legger sammen både barn og voksne. Det er voksne fra egen kommune som utgjør størsteparten av dette. 20 % av de aktive lånerne i Arendal kom fra andre kommuner. På landsbasis er 15 % av aktive lånerne fra en annen kommune enn der biblioteket hører hjemme.

Figur 25 Aktive lånerne per tusen innbyggere. Barn (0-18 år) og voksne (19 år og eldre), både fra egen og annen kommune. Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i 2013.

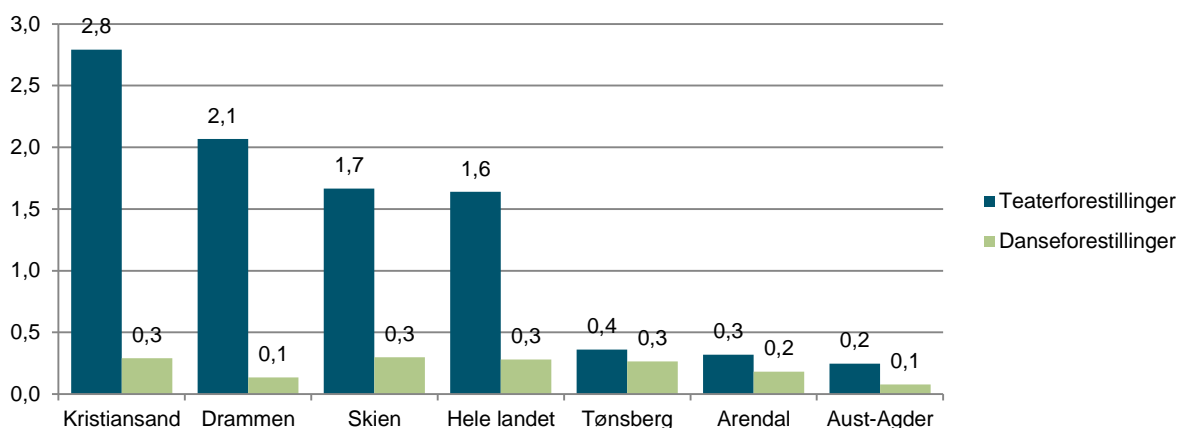

Figur 26 Aktive lånerne per tusen innbyggere. Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2009-2013.

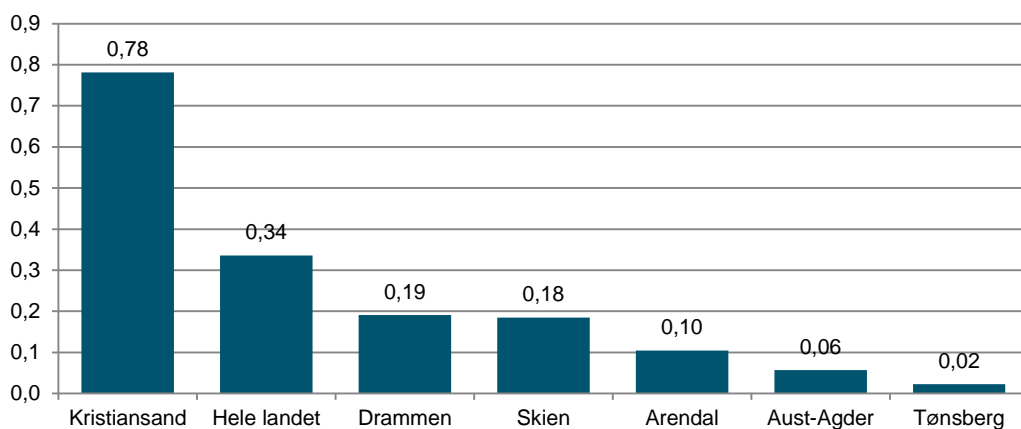
7. Scenekunst

Scenekunst er i mange land primært et tilbud man finner i byene. I Norge har vi gjennom Riksteateret og Regionteatrene hatt et utbygd, desentralisert scenekunsttilbud i mange år. Opplysningene om teater- og operaforestillinger og publikum er hentet fra medlemsteatrene i Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO). Opplysningene om danseforestillinger er hentet fra Danseinformasjonen.no. Private teatre og frie scenekunstgrupper er ikke inkludert i oversikten, men flere av disse forestillingene er inkludert i oversikten over DKS-forestillinger.

Teatrene som rapporterer inn tall til NTO hadde i 2013 registrert 14 teater- og operaforestillinger og 8 danseforestillinger i Arendal. Dette gir 0,3 teater- og operaforestillinger per 1000 innbyggere, som er 81 % under landsgjennomsnittet. Danseforestillingene, som det var 0,2 av per 1000 innbyggere, er 35 % under landsgjennomsnittet. Besøket på teater- og operaforestillinger var totalt 4579. Dette tilsvarer 0,1 besøk per innbygger i kommunen, noe som er 69 % under landsgjennomsnittet.

Figur 27 : Antall teater- og operaforestillinger per 1000 innbyggere (blått) og antall danseforestillinger per 1000 innbyggere (grønt) for Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 28: Antall teater- og operabesøk per innbygger for Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

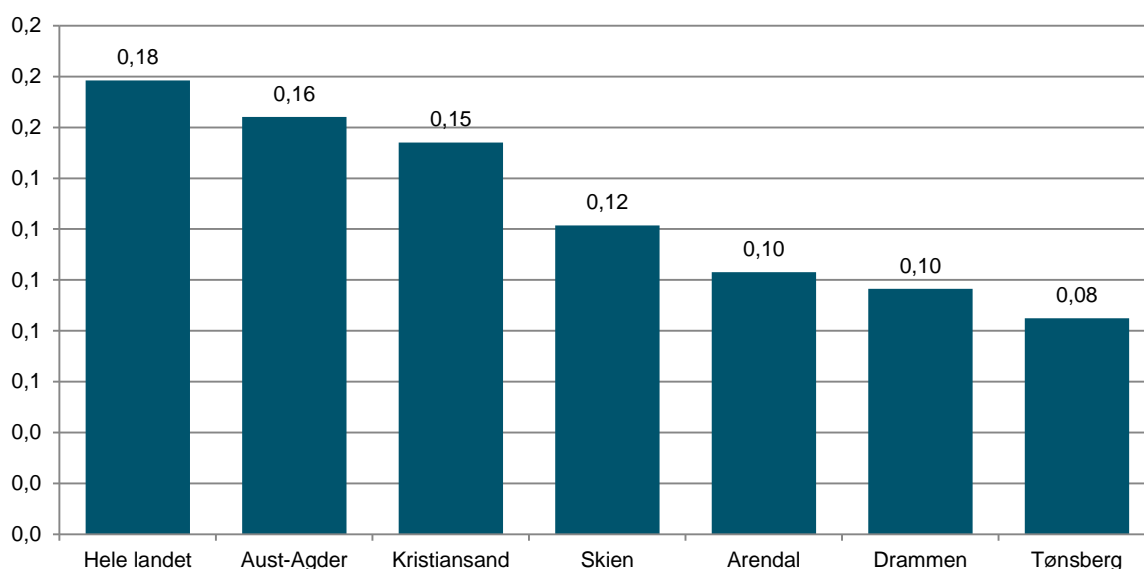
8. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken (DKS) er, ved siden av Ungdommens kultur-
mønstring (UKS), de viktigste statlige tiltakene for kulturtilbud til barn og unge. Vi presente-
rer derfor disse tallene samlet under en kategori. Kulturskolene har som mål å la barn få *ut-*
øve kunst og kultur, mens DKS primært har som mål å la barn og unge *oppleve* kunst og kul-
tur.

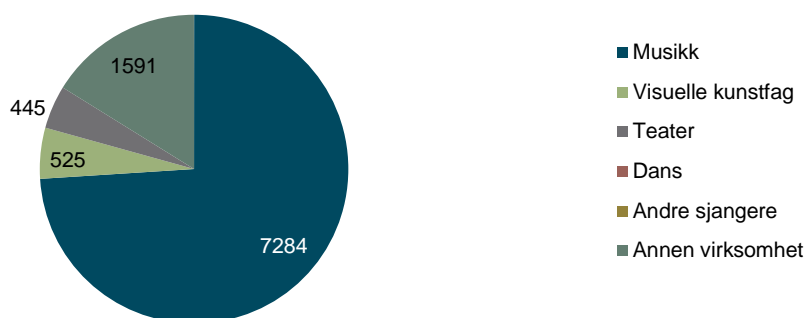
Kulturskolen

I Arendal kommune går 550 barn i kulturskolen. Dette utgjør 0,1 elever per barn i grunnskolealder (6-15 år), 42 % under landsgjennomsnittet på 0,18. Utviklingen viser at andelen barn i kulturskolen har gått ned med nesten 30 % siden 2006 i Arendal kommune. Andelstallet vi opererer med her avviker noe fra det vi kjenner som dekningsgrad i kulturskolen. Årsaken til dette er at elever under 6 år eller over 15 år inngår i elevtallsbe-
regningen, men ikke i totaltallet vi bruker som referansepunkt (barn i grunnskolealder). Andel av barn i grunn-
skolealder (6-15 år) i kommunen som går i kulturskole vil derfor være noe høyere enn dekningsgraden.

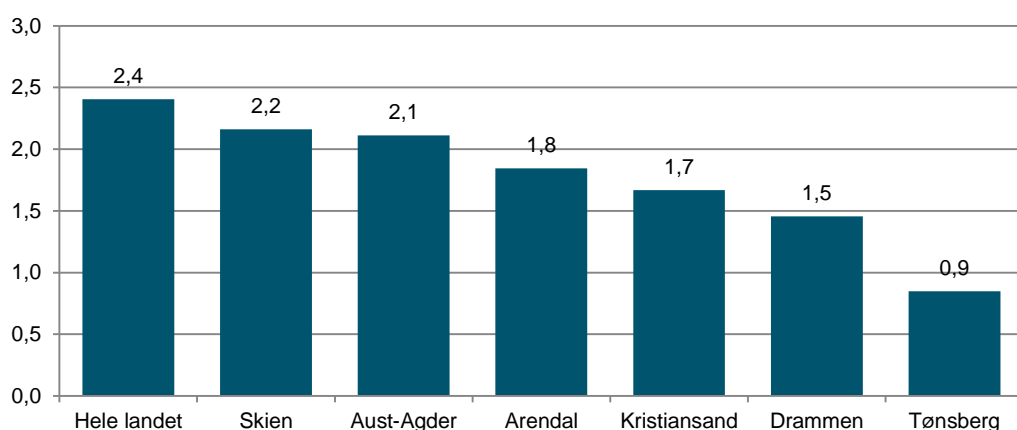
Kulturskoletilbud kan romme så mangt. Alt fra enkeltoppfølging av elever til store prosjektkor som samles over en kort periode. Ved siden av dekningsgrad vil derfor årstimer være en god indikator for kulturskoletilbudet i kommunene. Kulturskolene i Arendal tilbyr 9845 årstimer hvert år. Dette utgjør 1,8 timer per barn i grunnsko-
lealder. Antallet årstimer per barn i kommunen er 23 % under landsgjennomsnittet på 2,4.

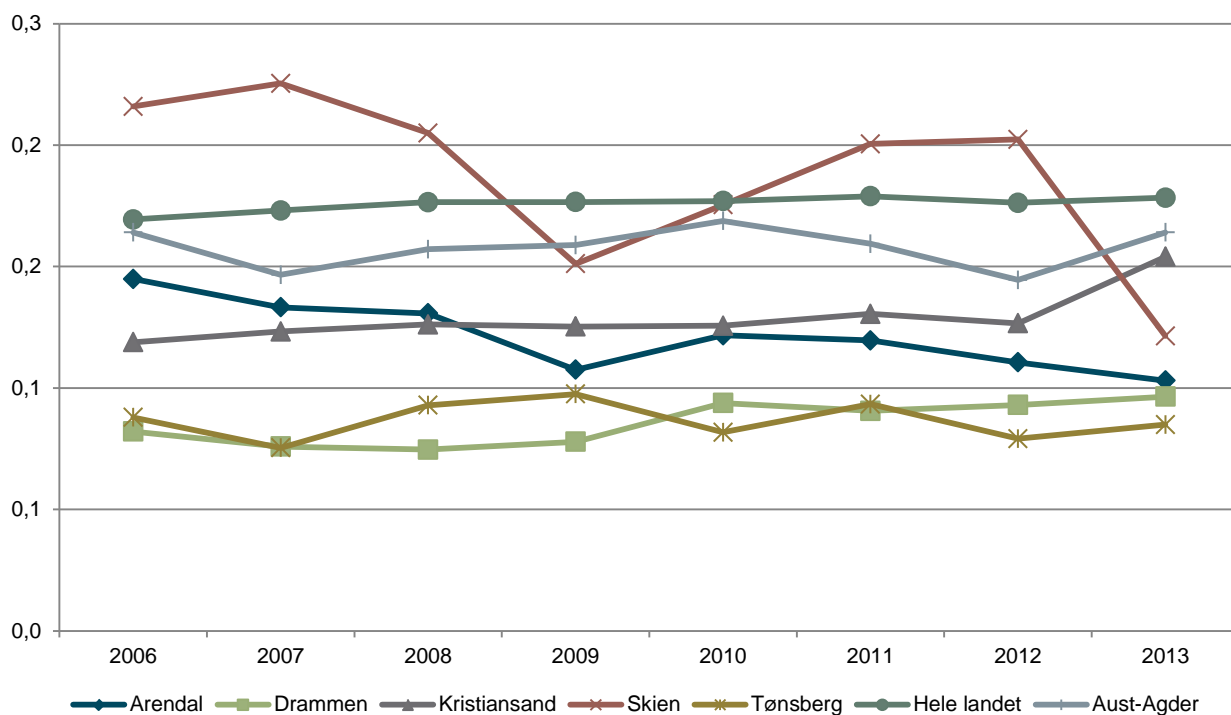
Figur 29: Andel av barn i grunnskolealder (6-15) i kommunen som går i kulturskole i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2012.

Figur 30: Årstimer fordelt på sjanger i Arendal kommune i 2013.

Figur 31: Årstimer i kulturskolen per barn i grunnskolealder (6-15 år) i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

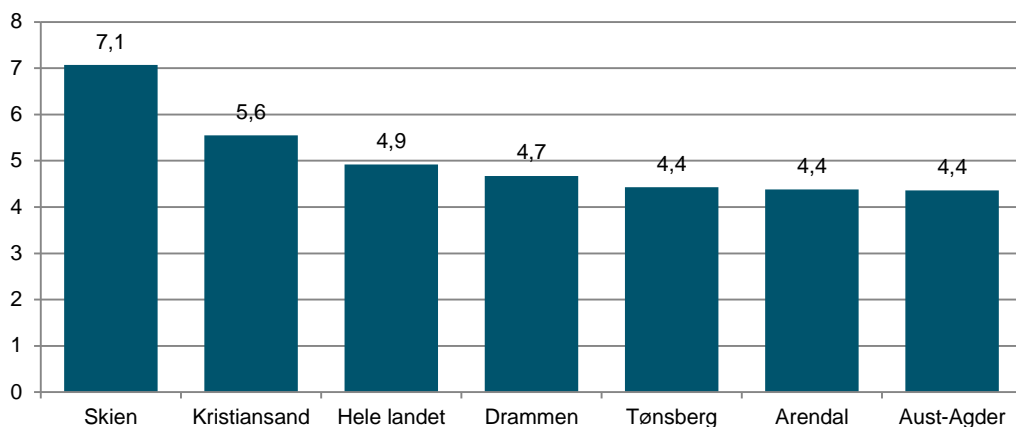

Figur 32: Antall barn i kulturskolen per barn i grunnskolealder (6-15) i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i perioden 2006-2013.

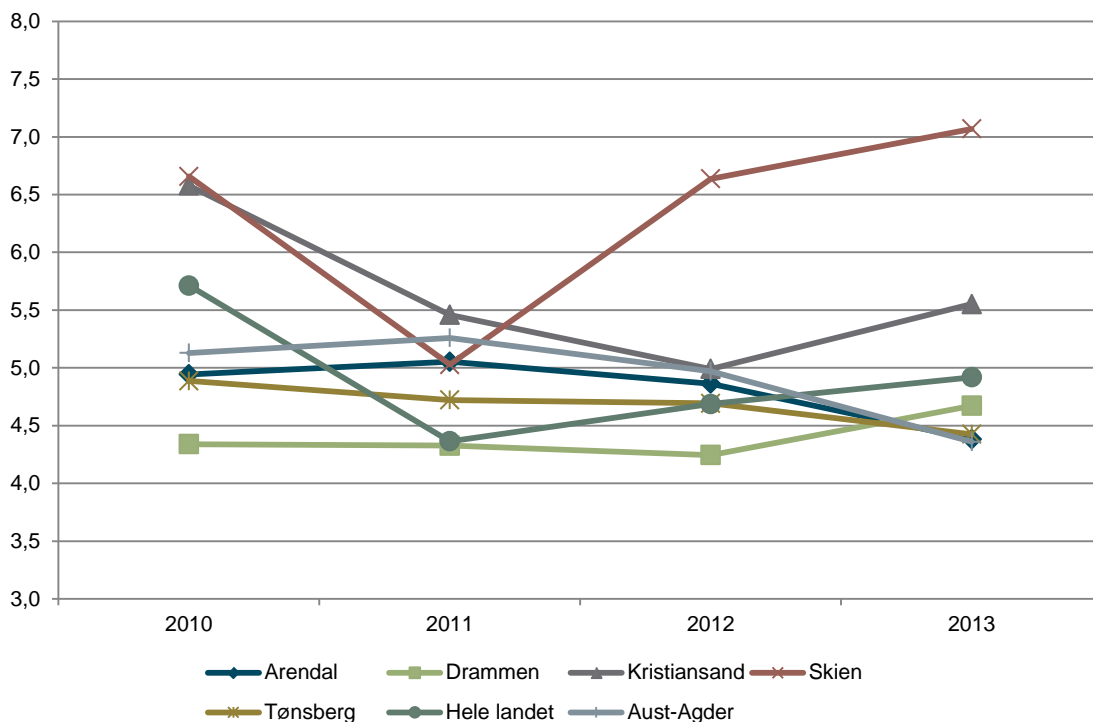
Den kulturelle skolesekken

Siden DKS-forestillinger er obligatoriske for elevene, kan man regne med at publikumsoppslutningen er direkte avledet av tilbudet. Det totale publikum for DKS-forestillinger i grunnskolen i Arendal kommune var 23 383 i 2013. Dette tilsvarer et besøk på 4,4 per barn i grunnskolealder (6-15), 11 % under landsgjennomsnittet på 4,9. I disse tallene inngår både kommunale og fylkeskommunale forestillinger.

DKS-besøket har gått ned med 11 % i Arendal fra 2010 til 2013. På landsbasis var det fra 2010 til 2013 en nedgang på 14 %. Vi ser en økning på 5 % i DKS-besøket på landsbasis fra 2012 til 2013.

Figur 33: Antall publikum på DKS-forestillinger per barn i grunnskolealder (6-15 år) i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 34: Antall publikum på DKS-forestillinger per barn i grunnskolealder (6-15 år) i Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2010-2013.

9. Sentrale tildelinger

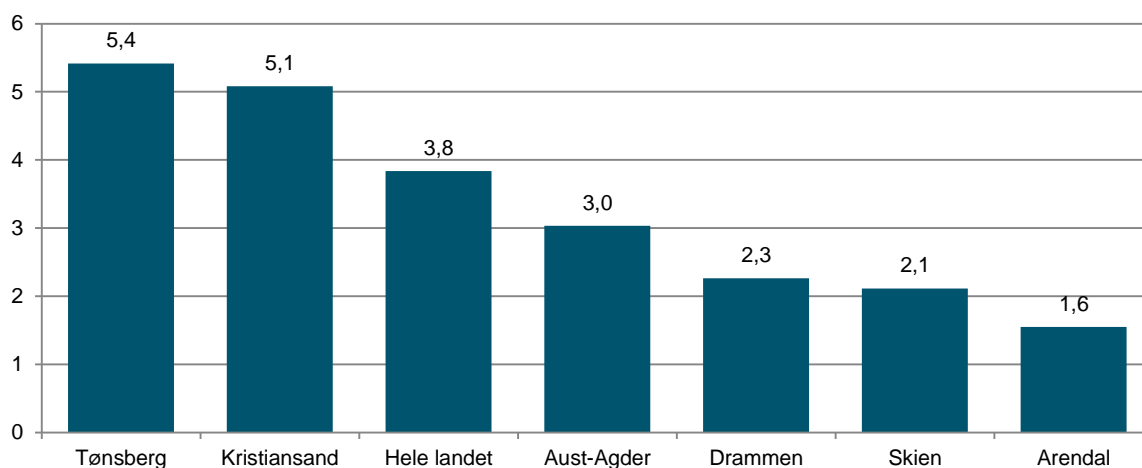
Støtte til kunst og kultur forteller oss noe om aktiviteten i de kommunene som mottar støtte. Vi har her valgt tilskuddsordninger med ulikt nedslagsfelt: Frifond, tildelinger fra Riksantikvaren og Norsk kulturminnefond samt tildelinger fra Norsk kulturråd og tildelinger over statsbudsjettet til stedbunden aktivitet.

Frifond er en støtteordning opprettet av Stortinget for å bedre de økonomiske rammebetingelsene for frivillig kulturaktivitet i lokalsamfunnet. Midlene tildeles etter søknad, beløpene er ofte små, men mange aktører får støtte. I denne oversikten er kun støtte til musikk og teater inkludert. Totalt ble det delt ut 68 000 kr i Frifondstøtte til aktører i Arendal kommune i 2012. Dette utgjør 1,6 kr per innbygger og er 60 % under landsgjennomsnittet.

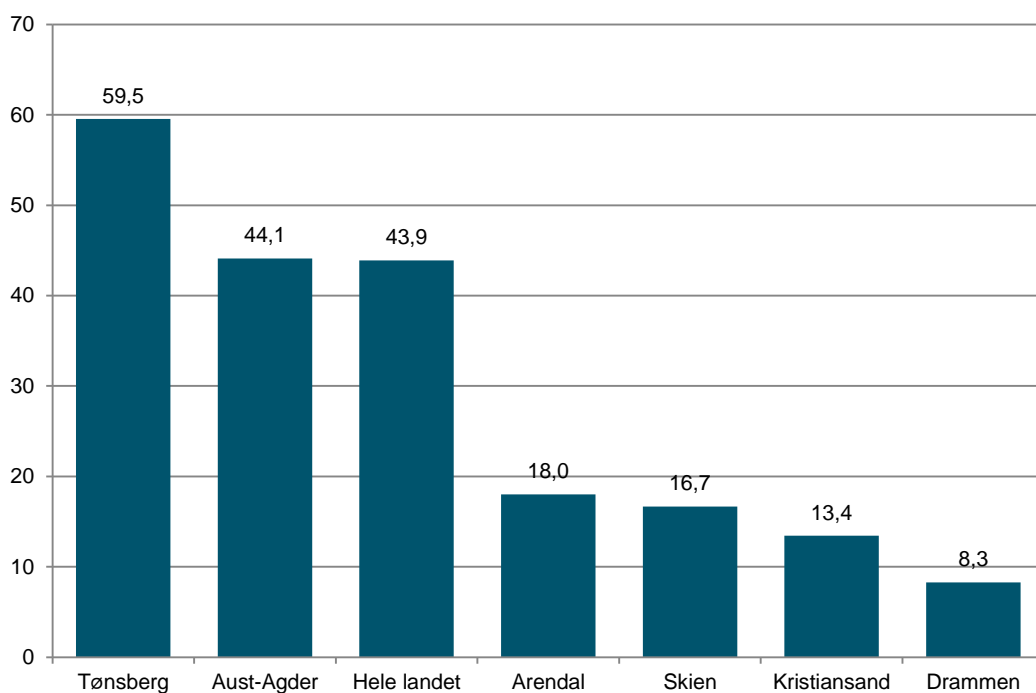
Tildelinger fra Riksantikvaren inkluderer tekniske/industrielle kulturminner, tildelinger fra Norsk kulturminnefond samt tilskudd til istandsetting som forvaltes av fylkeskommunene. Fra Riksantikvaren ble det delt ut 790 000 kr til tiltak i Arendal kommune i 2013. Følgende tiltak fikk tilskudd (tall i tusen): Folkets Hus Eydehavn (500), Garpevold (40), Saltrød (100) og Strømsbo Gård (150).

Fra budsjettet til Kulturdepartementet i 2013 og tildelinger fra Norsk kulturråd i 2013 har vi plukket ut tildelinger som gis til stedsspesifikke tiltak. I 2013 ble det delt ut i overkant av 4 millioner i slike midler til Arendal kommune. Dette tilsvarer 93,4 kr per innbygger, 40 % under landsgjennomsnittet.

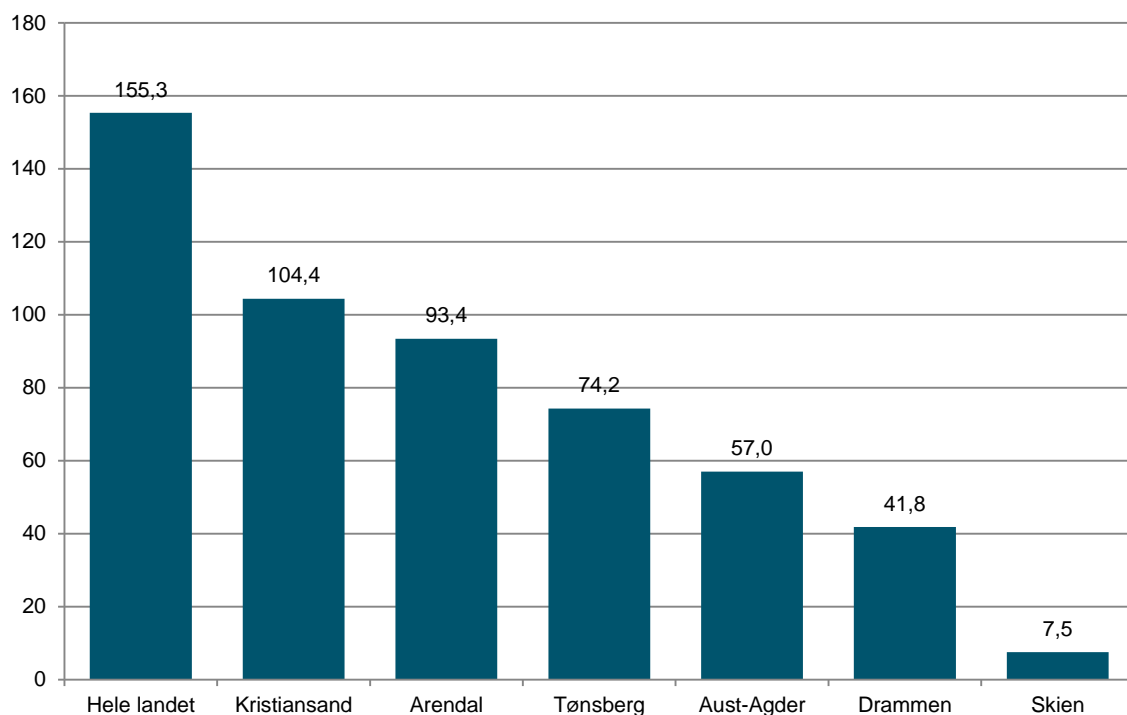
Arendal fikk 3,26 millioner over statsbudsjettet i våre utvalgte poster. Denne tildelingen gikk til Bomuldsfabrikken Kunsthall. Fra Kulturrådet fikk følgende aktører tilskudd (tall i tusen): Canal Street (400), Arendal Jazzklubb (200), Ung Klassisk (105), Munkebusiness (100) og Musikkens Venner Arendal (30).

Figur 35: Tildelinger fra Frifond musikk og Frifond teater i Arendal kommune, Aust-Agder, hele landet og utvalgte kommuner i 2012. Kr per innbygger.

Figur 36: Tildelinger fra Riksantikvaren til ulike tiltak i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2012. Kr per innbygger.

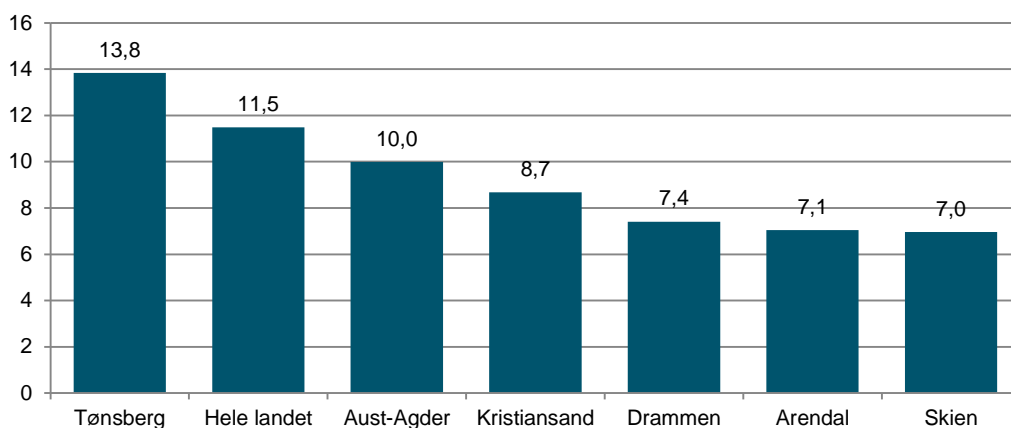
Figur 37: Stedsspesifikke tildelinger fra Kulturdepartementet og Norsk kulturråd til aktører i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2012. Kr per innbygger.

10. Frivillighet

Frivillighet er svært viktig for det lokale kulturlivet. I denne kategorien presenterer vi aktivitetstall basert på kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner, samt medlemstall for tre kulturaktiviteter med et stort samlet medlemstall og lag i svært mange kommuner: Kor, korps og husflidslag.

Mva.-refusjon

Mva.-refusjon er utledet av brutto driftsutgifter eller faktiske mva.-utgifter for frivillige lag og organisasjoner. Tallene sier derfor noe om den frivillige aktiviteten på kulturfeltet i kommunen. Fra mva.-refusjonsordningen har vi kun plukket ut organisasjoner som jobber innen kunst og kultur (ICNPO nr. 1100). Frivillige organisasjoner i Arendal mottok i under av 309 093 kr i mva.-kompensasjon i 2013. Dette utgjør 7,1 kr per innbygger og er 39 % under landsgjennomsnittet. Mva.-refusjonen for aktører i Arendal har gått ned med 20 % det siste året, den tilsvarende økningen på landsbasis var 21 %. Aktørene som mottok mest mva.-refusjon i Arendal var (tall i tusen): Stinta Skolemusikkorps (52), Arendal Guttemusikkorps (41), Arendal Korfestival (37), Flosta historielag (18), Barbu kantori (13), Arendal Byorkester (13), Frikirkens menighetskor (12), Arendal Ungdomsmusikkorps (12), MV Arendal (12), Øyestad skolemusikkorps (11), Stokken Skolemusikkorps (11) og Torungen Storband (11).

Figur 38: Mva-refusjon til frivillige aktører innen kunst og kultur i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013. Kr per innbygger.

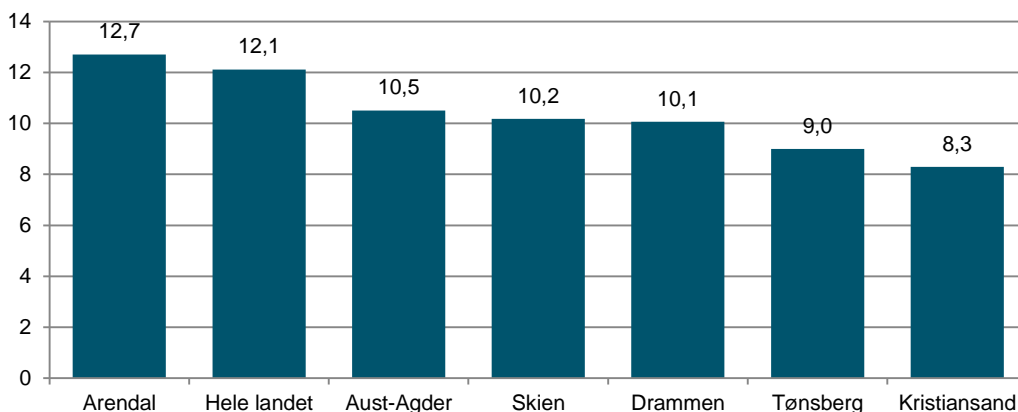
Korps, kor og husflidslag

Frivillighet i kultursektoren kan romme svært mye. For å finne gode, sammenlignbare, tall har vi plukket ut tre aktiviteter som har mange medlemmer totalt og som har aktivitet i de fleste kommuner: Korps, husflidslag og kor.

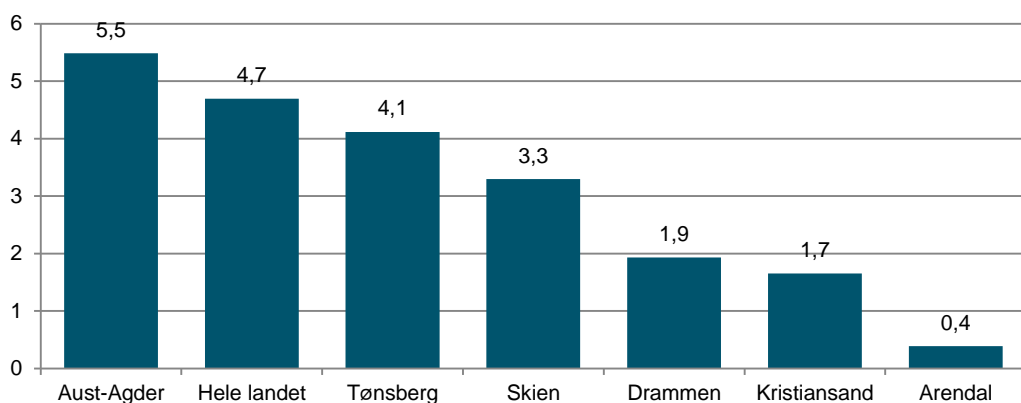
Korpsene i Arendal kommune har en samlet medlemsmasse på 557 medlemmer i 2013. Dette utgjør 12,7 medlemskap per 1000 innbyggere og er 5 % over landsgjennomsnittet. Antall korpsmedlemmer har holdt seg relativt stabilt siden 2011. Nedgangen på landsbasis samme periode var 7 %.

I følge vår oversikt er det 17 husflidslagmedlemmer i Arendal. Dette er 0,4 medlemmer per 1000 innbyggere, 92 % under landsgjennomsnittet.

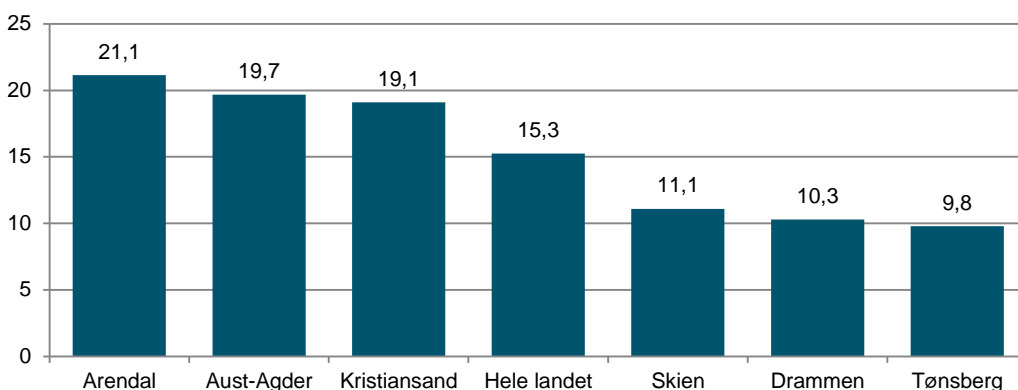
Det er umulig å få en total oversikt over alle som synger i kor. Korene varierer i størrelse og i grad av organisering. De fleste kor er med i en nasjonal paraplyorganisasjon, men ikke alle. I vår oversikt har vi tatt med medlemstall for Norges korforbund, Norsk sangerforbund, Norsk sangerforum, Ung i kor, samt KOSTRA-tall for antall kormedlemmer i Den norske kirke. Vi finner 927 kormedlemmer i Arendal kommune. Dette utgjør 21,1 medlemmer per 1000 innbyggere, noe som er 39 % over landsgjennomsnittet.

Figur 39: Medlemmer i korps per 1000 innbyggere i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 40: Medlemmer i husflidslag per 1000 innbyggere i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 41: Medlemmer i kor per 1000 innbyggere i Arendal kommune, Aust-Agder, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

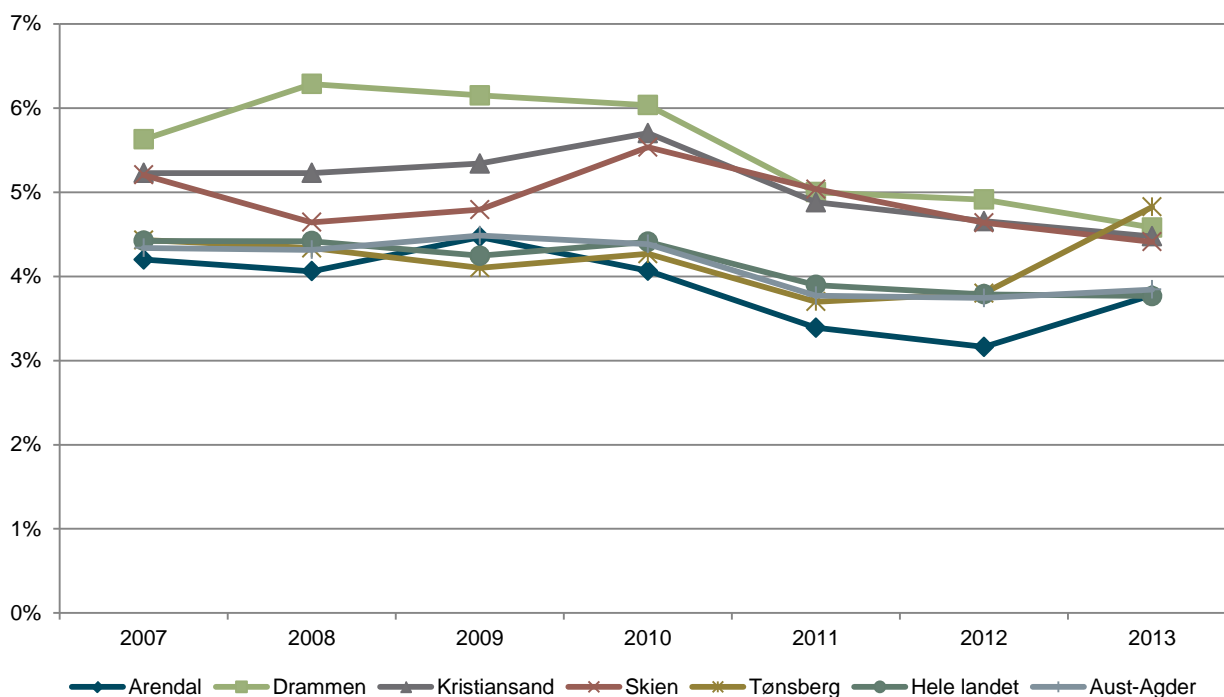
11. Kommunale utgifter til kultur

Analysen har vist at det samlet sett er en klar sammenheng mellom kommunale utgifter til kultur og rangering i Norsk kulturindeks. Ergo: Bruker man penger på kultur, så får man kultur. Vi finner likevel at mange kommuner har en større lokalpolitisk vilje til å satse på kultur enn det resultatene i Norsk kulturindeks viser og vice versa. Engasjerte personer i lokalmiljøet eller næringsdrivende som satser på kultur kan ofte være vel så viktig som den politiske viljen og evnen. Vi skal her se litt på hvordan pengebruken på kultur er i Arendal kommune. Alle tall er netto driftsutgifter per innbygger. I denne oversikten er også idrett inkludert.

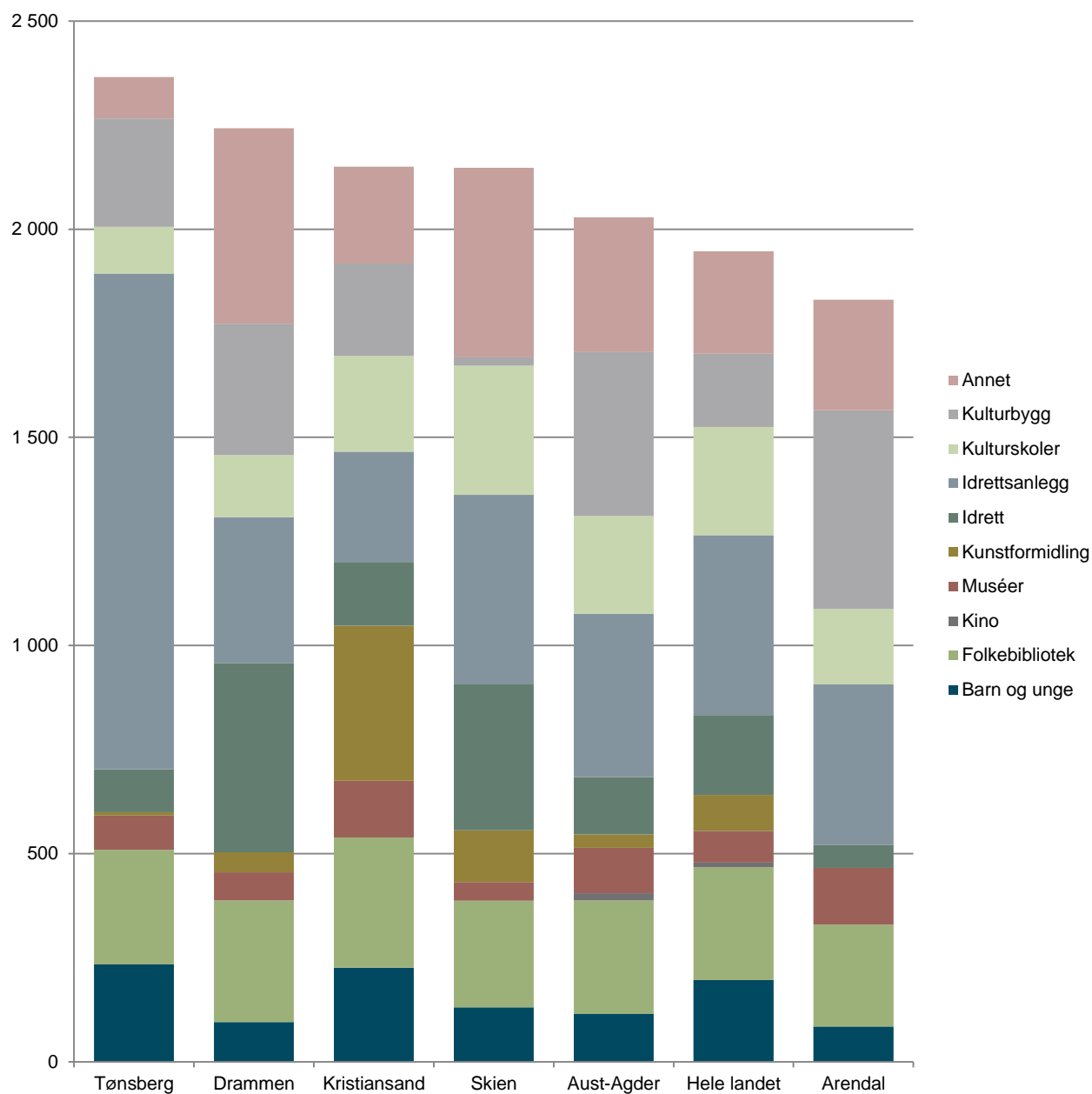
Samlede netto driftsutgifter per innbygger til kultur i 2013 for Arendal er 1830 kr. Av disse gikk 385 kr til idrettsanlegg, 182 kr til kulturskoler, 56 kr til idrett, 245 kr til bibliotek, 85 kr til aktivitetstilskudd for barn og unge, 0 kr til kunstformidling, 477 kr til kommunale kulturbygg, 136 kr til museum, 0 kr til kino og 265 kr til andre kulturaktiviteter.

De totale driftsutgiftene til kultur og idrett i Arendal ligger 6 % under landsgjennomsnittet. Tilskudd til idrett isolert ligger 71 % under landsgjennomsnittet, mens tilskudd til idrettsanlegg ligger 11 % under landsgjennomsnittet. Ser vi på kultur, finner vi at følgende utgiftsposter ligger lavere enn landsgjennomsnittet: folkebibliotek (-10 %), kulturaktiviteter for barn og unge (-57 %), kulturskoler (-30 %), kunstformidling og kino (der begge er 0). Kulturbygg (171 %), museer (78 %) og andre kulturaktiviteter (8 %) er de områdene Arendal bruker mer enn landsgjennomsnittet.

Ser vi på endringer over år, finner vi at overføringer til kultur som andel av totale netto driftsutgifter sank med 10 % fra 2007 til 2013. Overføringene sank også i de utvalgte kommunene i denne perioden, unntatt Tønsberg.

Figur 42: Netto driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter i perioden 2007 til 2013 i Arendal, Aust-Agder, hele landet og sammenlignbare kommuner.

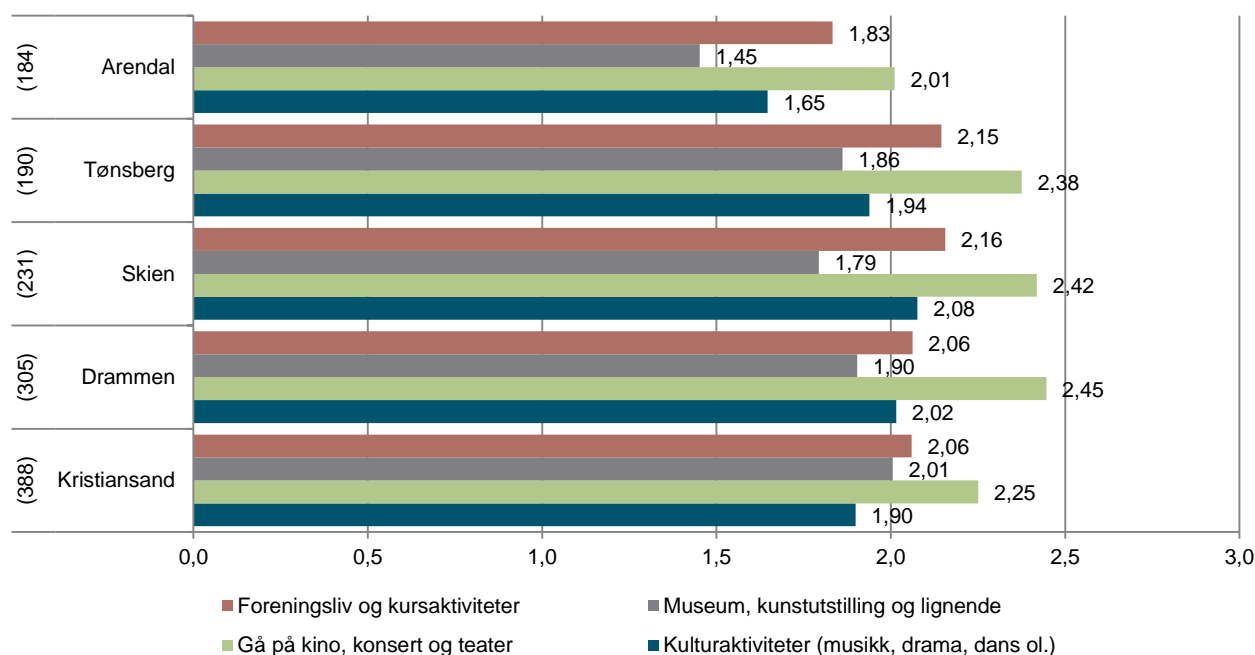

Figur 43: Netto driftsutgifter per innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i 2013.

12. Innbyggertilfredshet

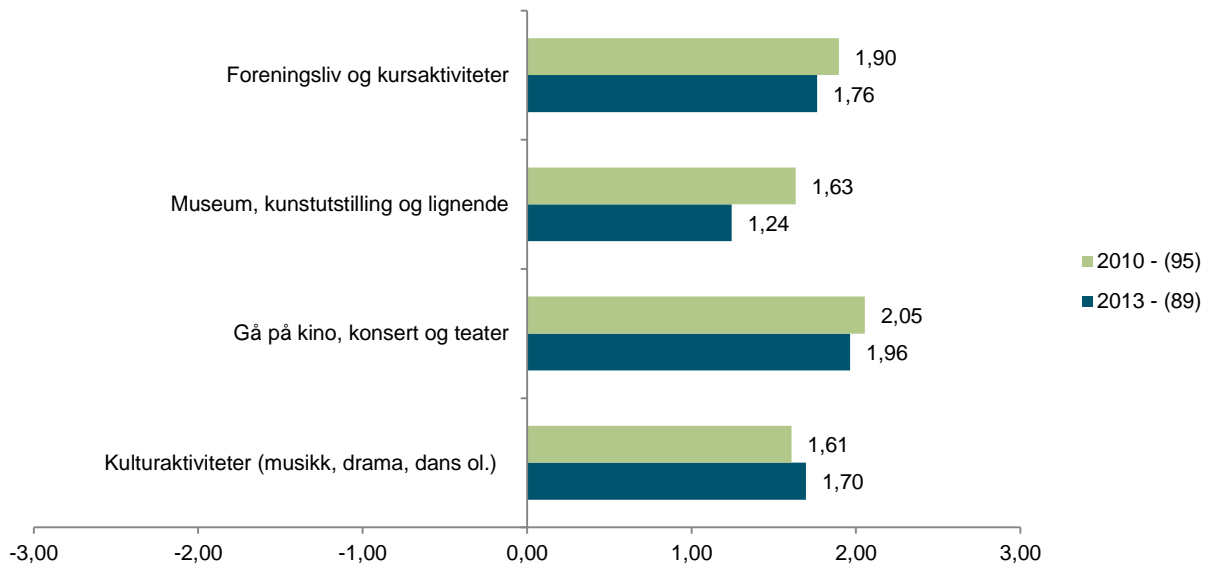
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) gjennomførte i 2010 og 2013 en innbyggerundersøkelse, som måler tilfredshet med ulike tjenestetilbud. Undersøkelsen inneholder blant annet én del som tar for seg kultur. Nedenfor presenterer vi innbyggerne i de utvalgte kommunene sine svar på 4 spørsmål som tar for seg tilfredshet med ulike deler av kulturtilbudet.

I Norsk kulturindeks måler vi nivået på kulturtilbudet innad i kommunen. Innbyggerundersøkelsen til Difi sier noe om den enkeltes opplevelse av muligheten til å delta i kulturaktiviteter. Slike aktiviteter kan like gjerne foregå utenfor vedkommendes bostedskommune. Generelt finner vi et sterkt samsvar mellom kulturnivået i en kommune målt ved hjelp av Norsk kulturindeks og tilfredsheten til innbyggerne slik det kommer fram i Difi sin undersøkelse. Innbyggere i kommuner som rangerer høyt på Norsk kulturindeks, er langt mer tilfreds med kulturtilbudet enn innbyggerne i kommuner som rangerer lavt. Arendal rangerer lavest blant de utvalgte kommunene i Norsk kulturindeks, og vi ser at dette gjenspeiler seg i innbyggernes tilfredshet med kulturtilbudet i kommunen. Mulighetene for å delta i foreningsliv og kursaktiviteter, i kulturaktiviteter innen musikk, drama og dans, samt gå på kino, konsert og teater er dårligere i Arendal enn i sammenlignbare kommuner.

Figur 44: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Arendal har til sammen 184 respondenter i undersøkelsene for 2010 og 2013. Totalt har de to undersøkelsene i underkant av 24 000 respondenter på landsbasis. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010 og 2013, Difi.

Vi ser at tilfredsheten har gått ned i Arendal fra 2010 til 2013. Innbyggerne er mindre tilfreds med muligheten til å delta i foreningsliv og kursaktiviteter, gå på kino, konsert og teater, samt gå på museum og kunstutstilling. Tilfredshet med mulighet for å delta i kulturaktiviteter har økt.

Figur 45: Arendalbeboere sin tilfredshet med muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter. Endringer fra 2010 til 2013. Respondenter er henholdsvis 95 og 89 personer i 2010 og 2013. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010 og 2013, Difi.

13. Hovedtrekk

På bakgrunn av vår erfaring med datagrunnlaget i Norsk kulturindeks, vil vi her trekke fram noen interessante funn og analyser fra Arendal kommune. Dette er punkter som kommunen gjerne kan følge opp i videre strategiarbeid på kulturfeltet. Noen av punktene er områder der vi ser behov for mer kunnskap.

- Arendal har netto driftsutgifter til kultur som ligger noe lavere enn landsgjennomsnittet. De største utgiftspostene på kulturfeltet er kommunale kulturbygg, bibliotek samt andre kulturaktiviteter. Kommuner med høye utgifter til kulturbygg bør hevde seg i kategorier som konserter og scenekunst. Arendal rangerer ikke spesielt høyt i disse kategoriene, men godt over middels.
- Kinoen i Arendal har et bredt tilbud og er godt besøkt, men kan ikke måle seg med kinoene i Tønsberg. Tønsberg ligger på andreplass i kinokategorien i årets kulturindeks. I kinokategorien er Arendal forbigått av alle de sammenlignbare kommunene totalt sett. Arendal har riktignok flere kinoforestillinger enn Kristiansand og høyere besøk enn Skien.
- Konsertaktører i Arendal mottok relativt store summer i TONO-vederlag. Arendal mottok mest av de utvalgte kommunene, og ligger godt over landsgjennomsnittet. Dette viser at Arendal har hatt store konserter i 2013. Trolig kan mesteparten av dette tilskrives Hovefestivalen.
- Frivillige aktører i Arendal mottok relativt lite mva.-refusjon og Frifond-støtte i 2013. Men Arendal har til gjengjeld en høyere kor- og korpsaktivitet enn landsgjennomsnittet, og den høyeste aktiviteten av de utvalgte kommunene.
- Arendal kommune rangerer lavt i kategorien kulturskole + DKS. Det skyldes relativt få årstimer til undervisning per elev, relativt få elever og lite bredde i tilbudet. Andelen barn i kulturskolen er lavere enn landsgjennomsnittet, men høyere enn Drammen og Tønsberg. DKS-deltagelsen ligger også noe under landsgjennomsnittet.
- Ser vi på tendenser over tid, er det verdt å merke seg at kulturskoledeltagelsen i Arendal er synkende. Andelen barn i kulturskolen har gått ned med 30 % siden 2006. Bibliotekbesøket har variert over tid, men har totalt sett hatt en nedgang på 22 % siden 2006. Utlånet var økende fram til 2010, men har hatt en klar nedgang på 23 % fra 2010 til 2013. Det blir interessant å se om denne tendensen fortsetter, eller om det er noe Arendal klarer å snu i årene framover.

14. Tabeller

I de følgende tabellene presenterer vi totaltall, tall per innbygger, % i forhold til landsgjennomsnittet, endring fra fjorårets tall (der disse er tilgjengelige) samt rangering i kategorien blant landets 429 kommuner.

Tabell 3: Oversikt over antall medlemskap i ulike kunstnerorganisasjoner for personer med adresse i kommunen. Enkelt personer kan være medlem i flere organisasjoner. (Kilde: Medlemsoversikt fra kunstnerorganisasjonene i 2013)

	MFO	Gramart	NOPA	Norsk skuespillerforbund	Norske danse-kunstnere	Norsk filmforbund	Norske billed-kunstnere	Norske kunst-håndverkere	Grafill	Den norske forfatterforening	Totalt
Hele landet	7652	3318	778	1197	815	1011	2657	819	1271	565	20083
Aust-Agder	87	32	6	6	10	3	35	19	19	3	220
Kristiansand	200	45	10	15	5	5	43	10	28	10	371
Drammen	64	37	5	2	7	7	36	9	31	5	203
Skien	48	22	5	4	5	0	22	9	2	2	119
Tønsberg	29	14	3	2	4	2	17	7	8	5	91
Arendal	29	14	2	3	7	1	7	3	11	2	79

Tabell 4: Detaljoversikt over antall kunstnere, tildelinger Statens kunstnerstipend og kunstnermangfold. Kilde: Medlemstall fra kunstnerorganisasjonene samt tall fra Statens kunstnerstipend.

KUNSTNERE	Kunstnere totalt	Kunstnere Per 1000 innb.	% ift. landsgj.sn.	Tildeling SKS	SKS per innb.	% ift. landsgj.sn.	RANGERING
Hele landet	20083	3,93		kr 220 035 400	kr 43		
Aust-Agder	220	1,93	-51 %	kr 1 904 000	kr 17	-61 %	16
Kristiansand	371	4,31	10 %	kr 1 258 000	kr 15	-66 %	38
Drammen	203	3,07	-22 %	kr 932 500	kr 14	-67 %	73
Skien	119	2,23	-43 %	kr 1 486 000	kr 28	-35 %	125
Tønsberg	91	2,19	-44 %	kr 972 000	kr 23	-46 %	136
Arendal	79	1,80	-54 %	kr 202 000	kr 5	-89 %	211

Tabell 5: Sysselsatte i ulike kulturyrker, både privat og offentlig, ansatte og selvstendig næringsdrivende. Kilde: SSBs sysselsettingsstatistikk på fem-siffernivå (SN2007).

KULTURARB.	Kunstnerisk arbeid totalt	per 1000 innb.	% ift landssn	Kulturform. totalt	Kulturform. per 1000 innb.	% ift landssn	Media totalt	Media per 1000 innb.	% ift landssn	Kulturarb. totalt	Kulturarb. per 1000 innb.	% ift landssn	Rangering
Hele landet	13684	2,7		18425	3,6		21455	4,2		53564	10,5		
Kristiansand	388	4,5	18 %	366	4,3	68 %	308	3,6	-15 %	1062	12,4	18 %	8
Tønsberg	139	3,3	10 %	165	4,0	25 %	160	3,9	-8 %	464	11,2	7 %	12
Aust-Agder	168	1,5	-19 %	332	2,9	-45 %	199	1,7	-58 %	699	6,1	-41 %	15
Drammen	157	2,4	1 %	241	3,6	-11 %	259	3,9	-7 %	657	9,9	-5 %	19
Skien	105	2,0	-9 %	175	3,3	-27 %	164	3,1	-27 %	444	8,3	-21 %	31
Arendal	41	0,9	2 %	161	3,7	-65 %	127	2,9	-31 %	329	7,5	-28 %	79

Tabell 6: Museum: Kommunale netto driftsutgifter til museene, museumsbesøk totalt og museumsbesøk betalende. Kilde: Norsk kulturråd, årsrapporter fra museene og KOSTRA/SSB.

MUSEUM	Kom. overf. tot.	Kom. overf. PI	% ift landsgj	Besøk tot	Besøk PI	% ift landsgj	Betalende tot	Betalende PI	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	391338000	77		10905197	2,1		5547289	1,1		
Aust-Agder	12437000	109	43 %	34880	0,3	-86 %	8015	0,1	-94 %	17
Kristiansand	11776000	137	79 %	147170	1,7	-20 %	28768	0,3	-69 %	55
Tønsberg	3428000	83	8 %	46595	1,1	-47 %	21731	0,5	-52 %	80
Skien	2398000	45	-41 %	79033	1,5	-31 %	6343	0,1	-89 %	135
Drammen	4471000	68	-12 %	26540	0,4	-81 %	13137	0,2	-82 %	141
Arendal	5974000	136	78 %	1583	0,0	-98 %	973	0,0	-98 %	188

Tabell 7: Musikk. Antall TONO-registrerte konserter. Kilde: TONO.

KONSERTER	Arrangementer totalt	Arrangementer Per innb.	% ift landsgj	Avregning totalt	Avregning Per innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	21626	4,2		62112600	12,2		
Aust-Agder	435	3,8	-10 %	1208489	10,6	-13 %	6
Kristiansand	485	5,6	33 %	1218801	14,2	17 %	43
Tønsberg	203	4,9	15 %	644542	15,5	28 %	46
Arendal	152	3,5	-18 %	771132	17,6	45 %	76
Skien	232	4,3	3 %	413589	7,7	-36 %	107
Drammen	232	3,5	-17 %	362340	5,5	-55 %	158

Tabell 8: Kino. Antall kinoforestillinger totalt og forestillinger med norske filmer samt og kinobesøk totalt og kinobesøk på norske filmer. Kilde: KOSTRA/SSB.

KINO	Forestillinger totalt	Norske filmer	Amerikanske filmer	Britiske filmer	Andre nordiske filmer	Andre europeiske filmer	Andre land	Forestillinger pr 1000 Innb.	% ift landsgj	Besøk totalt	Besøk per innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	340676	68510	226556	11591	7752	21897	4370	66,7		11593988	2,3		
Tønsberg	20684	3805	14352	606	392	1276	253	497,8	647 %	271642	6,5	188 %	2
Drammen	8996	1686	6266	285	165	455	139	135,9	104 %	353428	5,3	135 %	8
Aust-Agder	7986	1612	5570	222	151	386	45	70,2	5 %	184916	1,6	-28 %	14
Kristiansand	7615	1536	4829	311	199	640	100	88,6	33 %	305181	3,5	56 %	31
Skien	5662	1129	3925	164	118	290	36	106,0	59 %	118460	2,2	-2 %	46
Arendal	4134	782	2906	128	82	207	29	94,3	41 %	108253	2,5	9 %	47

Tabell 9 og 10: Bokbestand, tilvekst, besøk og utlån ved folkebibliotek. Kilde: KOSTRA/SSB.

BIBLIOTEK	Bokbestand	Bokb. per innb.	Tilvekst	Tilvekst Per innb.	Besøk	Besøk Per innb.	% ift landsgj	Voksne aktive lånere (VAK)	VAK PI1000	% ift Ig	Rang
Hele landet	17702207	3,5	1113899	0,22	20445575	4,0		660624	129,3		
Aust-Agder	464096	4,1	24247	0,21	496067	4,4	9 %	15396	135,4	4,68 %	11
Kristiansand	264860	3,1	16745	0,19	530476	6,2	54 %	15894	184,9	42,96 %	41
Tønsberg	129043	3,1	6275	0,15	187173	4,5	13 %	7743	186,4	44,12 %	49
Drammen	153996	2,3	9539	0,14	398979	6,0	51 %	10443	157,7	21,97 %	99
Arendal	107049	2,4	4133	0,09	208086	4,7	19 %	6134	139,9	8,21 %	138
Skien	167240	3,1	7583	0,14	173298	3,2	-19 %	5427	101,6	-21,46 %	270

BIBLIOTEK	Alle medier	Alle medier Per innb.	% ift. landsgj	Bøker	Bøker per innb.	Voksenlitteratur	Voksenlitteratur Per innb.	Barnelitteratur	Barnelitteratur Per innb.	Andre medier	Andre medier per innb.
Tønsberg	285361	6,9	48 %	213828	5,1	98655	2,4	115173	2,8	71533	1,7
Kristiansand	500389	5,8	25 %	354703	4,1	181691	2,1	173012	2,0	145686	1,7
Hele landet	23775925	4,7		16777421	3,3	8455427	1,7	8321994	1,6	6998504	1,4
Drammen	302190	4,6	-2 %	206228	3,1	111142	1,7	95086	1,4	95962	1,4
Arendal	185552	4,2	-9 %	135493	3,1	68628	1,6	66865	1,5	50059	1,1
Aust-Agder	481078	4,2	-9 %	338651	3,0	169064	1,5	169587	1,5	142427	1,3
Skien	185661	3,5	-25 %	135259	2,5	73188	1,4	62071	1,2	50402	0,9

Tabell 11: Scenekunst. Scenekunstforestillinger, og besøk på disse samt danseforestillinger. Kilde: Riksteatret, NTO, Årsrapporter fra regionteatrene og Danseinformasjonen.no.

SCENEKUNST	Teater- og operaforest	Teater- og operaforest Per 1000 innb.	% ift landsgj	Teater- og operapublikum	Publikum Per innb.	% ift landsgj	Danseforestillinger	Dans Pr 1000 innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	8378	1,6		1715579	0,34		1431	0,3		
Kristiansand	240	2,8	70 %	67205	0,78	133 %	25	0,3	4 %	10
Aust-Agder	28	0,2	-85 %	6496	0,06	-83 %	9	0,1	-72 %	18
Skien	89	1,7	2 %	9883	0,18	-45 %	16	0,3	7 %	34
Drammen	137	2,1	26 %	12640	0,19	-43 %	9	0,1	-51 %	35
Arendal	14	0,3	-81 %	4579	0,10	-69 %	8	0,2	-35 %	138
Tønsberg	15	0,4	-78 %	932	0,02	-93 %	11	0,3	-5 %	203

Tabell 12: Kulturskole og DKS. Tilbud og deltakelse. Kilde: GSI, KOSTRA, DKS-sekretariatet /Ksys.

Kulturskole	Antall sjangere	Årstimer	Årstimer pr barn	% ift landsgj	Elevplasser	Elevplasser pr barn	Ant elever	Antall elever per barn	% ift landsgj	DKS publikum	DKS publikum per barn	% ift. Landsgj.	Rangering
Hele landet	5	1487007	2,4		123345	0,20	110264	0,18		3040568	4,9		
Aust-Agder	3	30412	2,1	-12 %	2206	0,15	2362	0,16	-8 %	62791	4,4	-11,35 %	16
Skien	4	13516	2,2	-10 %	1154	0,18	759	0,12	-32 %	44195	7,1	43,71 %	134
Kristiansand	4	17552	1,7	-31 %	1784	0,17	1620	0,15	-14 %	58370	5,6	12,86 %	198
Drammen	4	11131	1,5	-40 %	838	0,11	738	0,10	-46 %	35737	4,7	-5,02 %	361
Arendal	3	9845	1,8	-23 %	629	0,12	550	0,10	-42 %	23383	4,4	-10,91 %	380
Tønsberg	4	4052	0,9	-65 %	456	0,10	405	0,08	-52 %	21098	4,4	-10,03 %	395

Tabell 13: Sentrale tildelinger til kultur. Kilde: Norsk teateråd, Norsk musikkråd, Riksantikvaren, Norsk kulturråd og statsbudsjettet.

SENTRALE TILDELINGER	Frifond totalt	Frifond Per innb.	% ift landsgj	Riksantikvaren	Riksantikvaren Per innb.	% ift landsgj	Kulturråd og statsbudsjett	Kulturråd og statsbudsj Per innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	19598621	3,8		224250825	43,9		793592500	155,3		
Aust-Agder	345000	3,0	-21 %	5016740	44,1	0 %	6486000	57,0	-63 %	12
Tønsberg	225113	5,4	41 %	2474000	59,5	36 %	3085000	74,2	-52 %	21
Kristiansand	437000	5,1	32 %	1155000	13,4	-69 %	8976500	104,4	-33 %	49
Arendal	68000	1,6	-60 %	790000	18,0	-59 %	4095000	93,4	-40 %	150
Drammen	150000	2,3	-41 %	547313	8,3	-81 %	2767000	41,8	-73 %	185
Skien	113000	2,1	-45 %	890000	16,7	-62 %	403000	7,5	-95 %	245

Tabell 14: Frivillighet. Mva-kompensasjon samt medlemstall. Kilde: Lotteri- og stiftelsestilsynet, Norges musikkorps Forbund, Korpsnett, Norsk husflidslag, Norges Korforbund, Norsk Sangerforbund, Norsk Sangerforum og Ung i kor samt KOSTRA tabell 04693: L. Kirke: Antall kormedlemmer.

FRIVILLIGHET	MVA-kompensasjon	MVA - komp Per innb.	% ift landsgj	Korps-medlemmer	Korps-medl. Per 1000 innb.	% ift landsgj	Kor-medlemmer	Kormedlemmer Per 1000 innb.	% ift landsgj	Medlemmer husflid	Medlemmer husflid per 1000 innb.	% ift. landsgj	Range-ring
Hele landet	58651889	11,5		61886	12,1		77961	15,3		23994	4,7		
Aust-Agder	1135891	10,0	-13 %	1195	10,5	-13 %	2237	19,7	29 %	624	5,5	17 %	11
Tønsberg	574775	13,8	20 %	374	9,0	-26 %	407	9,8	-36 %	171	4,1	-12 %	202
Kristiansand	745951	8,7	-24 %	713	8,3	-32 %	1643	19,1	25 %	142	1,7	-65 %	240
Arendal	309093	7,1	-39 %	557	12,7	5 %	927	21,1	39 %	17	0,4	-92 %	249
Drammen	490191	7,4	-36 %	666	10,1	-17 %	682	10,3	-33 %	128	1,9	-59 %	307
Skien	371859	7,0	-39 %	544	10,2	-16 %	593	11,1	-27 %	176	3,3	-30 %	308

Tabell 15: Kommunale utgifter til ulike kulturtiltak i Arendal kommune. Kr per innbygger.

UTGIFTER TIL KULTUR	Barn og unge	Folkebibliotek	Kino	Muséer	Kunst-formidling	Idrett	Idretts-anlegg	Kulturskoler	Kulturbygg	Annet	Totalt
Tønsberg	234	275	0	83	8	102	1191	112	260	99	2 365
Drammen	96	292	0	68	48	454	351	149	315	469	2 242
Kristiansand	226	313	0	137	372	153	265	230	222	233	2 150
Skien	131	256	0	45	124	350	455	310	20	456	2 148
Aust-Agder	115	272	17	109	32	138	392	235	394	324	2 029
Hele landet	196	271	11	77	86	192	432	260	176	246	1 947
Arendal	85	245	0	136	0	56	385	182	477	265	1 830

Tabell 16: Netto driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter. 2006-2013.

Andel kultur	Arendal						
	Arendal	Drammen	Kristiansand	Skien	Tønsberg	Hele landet	Aust-Agder
2006	3,6 %	4,9 %	5,1 %	5,5 %	4,6 %	4,3 %	4,1 %
2007	4,2 %	5,6 %	5,2 %	5,2 %	4,4 %	4,4 %	4,3 %
2008	4,1 %	6,3 %	5,2 %	4,6 %	4,3 %	4,4 %	4,3 %
2009	4,5 %	6,1 %	5,3 %	4,8 %	4,1 %	4,2 %	4,5 %
2010	4,1 %	6,0 %	5,7 %	5,5 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
2011	3,4 %	5,0 %	4,9 %	5,0 %	3,7 %	3,9 %	3,8 %
2012	3,2 %	4,9 %	4,7 %	4,6 %	3,8 %	3,8 %	3,7 %